КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

Массо а мехкашкара пролетареш, вlашагlкхета!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически партe Нохч-Гlалгlай обкома, Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарчу Советан Министрий Советан орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЬЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 68 (4548). | ЕРА, 6 июнь, 1968 шу. | Мах 2 кап.

ДlАЙИЙНАЧА ХlАМАШТА—ЛЕРТТlА ГlУЛАКХ

БЕРРИГА НИЗ—ШОРТТА ДОАКЪАР lАЛАШДАРА

Нохч - Гlалгlай юртбоахамо къахьегамхошта чlоагlа бехкохаме ха а хlинзаръяр. Дайлахча догlаех чlоагlа беркат даьккхи дlайийначча хlамашта. Сиха тlедоагlа оасар а. Цудухьа кхаш леладерий керттера дехкар да дlайийначча хlамашта гlулакх дар. Из боких сиха чакхбаккхорах тlа ба ухх шерара хьувнъан.

Нитта саггота бе безаш болх ба доакъар lалашдега а. Массеха шарa дисанец ялат чуэца лоладаа. Чекка де деза техники кийчъеча, хьиттан мlенъеча, кхы кийчо еча дакьа ааcар.

Иешь бехктокхаме ха я кхаш леладерашта. Дерригa балхаш цхьатарра дика чакхдаха деза.

Республика кхашка

Укх тlеххьарча денощка дикка догlаш дилхаз, хlаьта лаьттанна шортта тlоадда хилар — хуучъан лакха хилара бала тешам. Дlайийначча хlамашца легlадарlа оасар а.

Юрташкарча къахьегамхошта хlана керттерда — дlайийначча хlамашта гlулакх дар. Кхашка де деза балхаш шоай хашнахьа хь дилар, оасар дlададккхар — из а лакха хьунъан кхебара доаттабеча къахесана довхlамегlара этан.

Республика колхозашкаи совхозашкаи 3-ча июне кхаччалца обработка яьй 75 процент белча гlизуаргашта баьцадараштоа, 88 процент шекара свеклана, 50 процент хьаьмlашта.

Шекара свеклана юкхьашцара обработка яь яьнай Грознески Урус - Мартанех районаш.

Наурски, Ачхой - Мартана, Шелковской районий боахамашка дlа мел йийнача гlизуаргашта обработка яь яьнай.

Баьцадараштa дика гlулакх ду Сунженскашка, миз хоар гектара тlа дийнач цао уж. 93 процент баьца дараш обработка яь да кхаш.

Цхьабакъда, халахета а, нитта гlулакх ца деш моттигаш гетлаоа дукха я. Дlайийначча свеклай цхьагlа дакъа а обработка яьан Ачхой-Мартана районе. Шалъа районе обработка яь свекла йийна кхаш 17 процент да. Гизуаргаш ахаш мара из обработка яь Наьсарен районе.

культура обработка мел дукха йоай Грознески Гудермесски районашка а. Баьцадараш оасаро хьалдуккьан мот Ачхой - Мартана, Грознески, Гудермесски районий дукхача боахамашка, хlаьта оасар долча моттигашка лакхача хьункъантд хала мот дал. Дlайийначча хlамашта гlулакх деза тlехьашлар — из бокъонца хьунъан бембеа да.

Цхьоалагlа июнь гlулакхачца республика боахамашка дlайийначча хlамашта оасар дарах болх

СВОДКА
(План процентаца)

	Генараш	Шекара свекла	Баьцадараш	Хьаьмlаш
Ачхой-Мартано	100	[illegible]	[illegible]	40
Грознески	84	[illegible]	[illegible]	40
Гудермесски	86	[illegible]	83	70
Малгlабика	32	—	100	10
Наьтеречан	83	—	—	54
Наьсарен	49	—	[illegible]	36
Наурски	100	—	67	[illegible]
Ножай-Юрта	57	—	87	3
Сунженски	98	—	[illegible]	70
Урус-Мартана	93	100	94	78
Шаьлa	93	83	[illegible]	58
Шелковской	100	—	63	38
г. Грозный	—	—	[illegible]	100
Берригача республике	[illegible]	[illegible]	70	[illegible]

Эггара дукхагlа шура йоаккха ха

Апрель бутт бекъабелча денз октябрь бошинца йола ха хьайбашa эггара дукхагlа шура лу а дарсте а ха я вай республике. Апрель юкъе бахача хана — йlохьу, буц йоаа, хьайбашта шортта тайп-тайпара доакъар хул. Нитта ла гуйрав бетташ — сентябри октябри а. Цу хана хьайбашка бокъонца хьежаш а царна эшар лахттадеш а хилча шортта шурен дулли лу цар.

Цхьабакъда из ха йlаьха яц. Берригa а ялх бутт совгlа ха мара яц из. Делче, хьайбаш леладерий керттера дехкар да цу беркатерча хана хlара денах хьайбай продуктивность лакхъяро, дукхагlа дулх, шура, кхыйола продукташ хlара бекъонца пайда эцар.

Республикерча дукхача боахамашта жерра социалистически ахь я йоаржаль хьаькъалца пайда эц цу йокхийча торелех, дикка толамаш доах хьайбай продукташ йоахача а кийчъеча а. Пачхахьалкхента дулх доххара ах шера плана хьогте а кхоачашьяй Веданен Ножай-Юртен боахамаша, дулх кийчдара плана кхоачашьяь боалаш латт Наьтеречан, Сунженски, Гудермесски районий хьайбаш леладераш а. Шура кийчъяра гlулакх а по лелац цхьайелча районий боахамашка. Масала, шура йоххара ах шера плана цхьоалагlа июнь тlаккхачаш 98 процент кхоачашьяй Шелковски района боахамаша, Наурски района хьайбаш леладераша — 97 процент, Сунженски района колхозаша — 88 процент, Гудермесе — 87 процент.

Уж толамаш даха вlаштlехьдаьнлад эггара хьалха цу боахамий хьайбаш леладераша доахкана доаттlача тайпара lунал дар, кхабар, зоотехнически гlулакх доаттадар, хьайбаш леладераша дог-[illegible] беххьаш долаш. Дукхача фермай сийначча доакъара конвейер я, из доаттlаш дола беркат лу.

Цхьабакъда, еррига республикехьайнача соахкеючуа дукхача мегlа дез дулхо шурен кийчъара плана кхоачашъера гlулакх. Пхе бетта 73 процент мара кхоачашъьаьд республика боахамашa пачхахьалкхенга дулх доххара ах шера плана, хlаьта шура йоххара плана — 72 процент. Делче, уж продукташ кийчъяра пхе бетта плана кхоачашъьаьд республика. Къаьстта во латт шура яккхара а из пачхахьалкхенга йоххара а гlулакх Советски Наьсарен районашка. Цу шин района боахамашa пхе бетта низгlаьа ах мара кхоачашъаьд дlах бетта плана. Шура кийчъара чlоаггlа тlехьайнсай Ачхой-Мартанен Шаьлен районаш. Пачхахьалкхенга шура йоххара пхе бетта плана кхоачашъьад республике районашта юкъе эггара дукхагlа шура кийчъеча Грознески районе а. Дулх кийчдара плана кхоачашъьара тlехьайнсай Шелковски, Малгlабика, Грознески, Ачхой-Мартана, кхыйолча районий боахамаш.

Хlана латт цу боахамашка гlулакхаш нитта везла? Фу бахьан да цу районаша пачхахьалкхента дулхи шурен доххара пхе бетта плана кхоачаш ца яра?

Цун керттера бахьан да дукххача фермашка хьайбашта лертlа lунал ца дар, уж во кхабар. Цу боахамий кулгалхоша, партийни организацеша, специалисташа тесса леладу пачхахьалкхента хьайбай продукташ йоххара плана кхоачашъера гlулакх. Нитта мара дог дацаш бац цхьабола хьайбаш леладераш а. Тlаккха а дакхъяла йиш йий цу боахамашка хьайбай продуктивность. Нитта пайда ца эцаш дlайоала эггара дукхагlа шура йоаккха ха боахамий кулгалхоша.

Ахкан замалахь доахан нитта кхаба деза, царна хий мела моладе деза, ди дlахьдела фу де деза — из дерригa а дика хоа хlара ахархоча. Нах хьайбаш леладе бахьча дена ноахалгара ноахалга а долаш хьадоагlа хlамаш да уж. Из ца хоаш бац Наьсарен района боахамий кулгалхойи специалисташи. Хlаьта а шоай доахана шура дукхагlа хургйола гlулакх деш бац уж наьсархой. Хетаргахьа цу чакхдала дукха ха ма йиссаьй, вахa чакхдалалехьа цаl дерригa-их оаха ялаш lеш ба уж. Из lалаьмате доккха гlалат да, хlана аьлча хlана гlайиса шура чlехьагlа тlера яьвха хало хургда.

Дуццалга яц, бехктокхаме а хала а гlулакх да хьайбаш лелало. Цхьабакъда цхьабараьнга халеи цхьабарашта аттеи дац из. Из массанена а хоала да. Хlаьта а цхьабарашна дика леладу шоай гlулакх, цудухьа цар халонаш оцаа, молагlа хьалаш а царна новкъа хилац. Йоалагlа баракха тесса леладу дерригa а, фуннагlа хилча а сагота бац.

Ахка хlанзза мара дlадоладеннадац. Кхы тlехьа а ца доалийташ хьайбаш леладераш оарцагlоале цхьа бутт балелехьа хувцалургда гlулакх. Доажаде йиш йолча хана дежа доажаде деза хьайбаш, дикагlа йола хьагlенаш доха а лелаш. Доарахlаме да вlаштlехьделча хьайбашта доакъар телар а. Къовсам доаттабе беза дехьаш доллача баьцашца, хьагlенех нийса пайда эца беза.

Дукхагlолча боахамий хьайбаш е лела а ахгlе да хlаш. Колхозийн совхозийн кулгалхой, специалистий дехкар да царга хьожаш болча хьалха хьалаш вlаштlехьдахар. Хьайбаш леладераш ара lеш болча моттигашка царна чубаха цlенош, кlал билла мотт, баа кхача, оа гlала, деша газеташ, журналаш, кхы мел эшар хилийта деза.

Дlавахачь шерашка «хlара lаттагlара цунт шура яккхьа» аьача дезилах бора болх хьайбаш леладеркха. Из тlахьехам укх шера а хьалалаца беза хьайбаш леладераша. Доахан ара дажача хана шера планах йоагlача шурах ах гарта яккха вlаштlехьдарга гlулакх дика вlаштlехьдоакхе. Из хlара ферма къахьегамхошка дулургдолаш хlама да. Цу гlулакха тlабахийта беза хlанз беррига мо.

1968 шера Нохч-Гlалгlайчен хьайбаш леладераша тlайийнача декхараш тlа аьнна: «общественни хьайбаш леладара культура лакхъяра, докъара база чlоагlъяра, племенной болх тоабара дарна тlа алеамдоаккаргда вай еррига хьайбай продукташ арахецыта а кийчьеаrа а. Хlара lаттагlара йоаккха шура 1950 килограммаш кlезигагlа хила йиш яц». Ахкан замах бекъонца пайда эцарах тийша хургда из декхар кхоачашдар.

Хала къовсам доаттабу республика кхаш леладераша пятилетка кхоаллагlча шера дикка хьунахьан чубарa. Кхы аттагlа дац хьайбаш леладераш хьалханиа латта декхараш а. Хьайбай боахам дlало досlабоалабар, дулхи шурен дукхагlа даккхар, царга дlалоьдар кlезигдар — нитта из уж декхараш. Дарегlа а дика а йола хьайбай продукташ эггара дукхагlа чуа йиш я хlана, аьхки. Цунах бокъонца пайда эцар — хьайбаш леладерий керттера декхар.

ПХЕ ШЕРА ПЛАН— ХАНАЛ ХЬАЛХА!

В. И. ЛЕНИН ВАЬ 100 ШУ ДИЗАРА НАКЪАДОЛХАШ

Гонза специалист лоархlаш я Гудермеса маштиналькъа локомотивий депо лабораторе болх беш йола комсомолка Мирошникова Раиса. Гонза я цо мехкадьтта продукташта ем йола анализаш. Ший делаш дола хьинар тlалохийт Раис тепловозий боахама аваш йоаш болх баа хьалаш вlаштlехьдахара.

Сурта тlа: хlанзо шелаш долча хий чу мел фосфат я хьожаш техкаш йола комсомолка Мирошникова Рая.

В. Дзасоев сурт.

ЯХЬ ДlАЙОЛАЯЬРИЙ ГlУЛАКХАШ

Пхе шера плана хана хьалха кхоачашьяьра яхьа инициатораш — «Старогрознефть» НПУ мехкадьтталеца къаьстта дика къахьегама толамаш доах укх шера. Пхе бетта планах лоархlача совгlа цар даьккха «lоарга дешув» зoараш тонкаш да, хlаьта газ яккхара пхе бетта плана совгlа 14 миллион кубически метр яьккхай. Май бетта плана а управление чубоагlача еррига промыслашка тlаккхоачашйир. Дукхьало цу цхьан бетта вахарехьачу совгlа-дийсица мехкадьтта массехи тонн да, хlаьта газ ахо миллион совгlа кубически метр я. Хьадашникхача мехкадьтталоаца гаргаш дlабера мах лакхбера дерригa хьаьвикхема кхоашо итташ хьайаль шоане.

Уж тоахаш хьы я лакхдеш боах бу мехкадьттахоша укх бетта я. Социалистически яхье хьалхара моттиг лаьца Хачатуров Рафаила, Шамилев Гlапура кулгалдеча промыслай колективаша.

В. ДОТМАРЗИЕВ.

БЕХКТОКХАМЕ ДЕНОШ

Укх шера 190 гектара тlа йийнай шекара свекла Урус-Мартана района «Красноармейский» совхоза цхьоалагlча бригаде. Са белгало яьча деза боад къовлабаллаца шекара свекла кхашкa хул хlана цу бригада членаш Д. Хаджимурадов, В. Мацаев, кхыбараш. Свекла нийлхьеш, цун мугlараштa юкъера оасар дlадоаккхаш ба уж. Массехка ди да В. Мацаева кулгалдеча звено къахьегамхой берригача кхашка цкъара культиваци яь а, шекара свекла нийлхьа а бахьна.

Цхьатарра бехктокхаме да совхоза берригача кхаш леладераша тlаьйща декхараш. Уж кхоачалдара яхье баьнна свекла леладераша хьажкlаш лелаераш. Вай ювцача бригаде укх шера ялата силоса лаьрхlа йийна 517 гектар хьажкlаш я. Царна а дика лу уклада гlулакх. Хlанзалехьа 571 гектара тlа дlовахалаен цхи бlаь гектара тlа шорален культиваци яьй. Хlанз дlовахала цкоалагlа культиваци е болабеннаб бригада кхаш леладераш. Цу балханка къаьстта белгалбьаьнаб Н. Межидов, Я. Бетербиев, Ш. Нантаев. Царех хlаране сменин залаш ялхайтта гектар мара йоацача 35 — 40 гектара культиваци ю.

Хlанзо а йоакхе а болабеннаб бригада кхаш леладераш шоай хьайбай а. Кхыдарашта нийсса цу цар доакъар lалашдара балхаш. Шийа къаьстта бригада а цу гlулакха вlашагlъелла.

Доакъар lалашлеча звено механизатораша хlанзза 177 гектара тlара лцерна хьекхай. Хlаьта цох бlаь совгlа гектара тlарара тракторни йолхьнигамца хьагулаь.

Бокхах тeрами тlабокийт механизаторашна, шоашта тlехье оlоагlача дана аттагlа хургалаш, хьекхаш латта йол хlанзза а хьайбай фермашта юхе дlаоттадара. Нитта, хlанзалехьа бlаь тонн гаргга йол фермашта юхе дlа а кхуьхьаш аргlаш доьд мар.

Белгалбе беза уж балхаш дача хададна хьалха латта механизатораш. Царех ба доакъар lалашдеш бола Закаров Султан, Яшуркаев Шамаl, кхыбараш. Цар хоаш лепаяд шоашта эша доакъар хашнахьа кийчде.

А. КУЮМДЖИЕВ.

ЧССР КЪАМАН СОБРАНЕ ДЕЛЕГАЦИ МОСКВЕ ЯР

СССР Лакхехьарча Совето скъаргlа официальни визитаца 4 июне Москвевеза ЧССР Къаман собране Председатель, Чехословакие Коммунистически партe ЦК Президиума член Йозеф Смрковский керте а волаш йола Чехословацки Социалистически Республика Къаман собране делегаци.

ЧССР-ен СССР-ен пачхахьалкхений байракхашца егача Внуково аэропорте чехословацки хальче виказаш бахь бакнийтараштa накъабала бар КПСС ЦК Политбюро член, КПСС ЦК секретарь А. П. Кириленко, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председателан заместитель М А. Яснов, СССР Лакхехьарча Совета Къаман Совета Председатель Ю. И. Палецкис, кхыбараш.

Аэродроме СССР Лакхехьарча Совета пlерагlа чехословацки доттагlашка дlайха моарашхьттар Ю. И. Палецкис. По белгалдаьккхар, Советски Союзен Чехословакен парламентарешa вlашн еча визитаца вежарий доттагlал чlоагlдара новкъостал [illegible].

Жоп луча кеже къамаьл деш Йозеф Смрковске дег тlара баркал аьлар шоаш СССР-е хьехарах. Къаман собране депутаташкарен дерригача чехословацки халкъагаееи новкъостий дlайха [illegible] по.

ЙИСАР ДУКХА ХА ЯЩ

Республика дукхача боахамий хьайбаш леладераштa чlоагlа ниехьала хилар укх шера lа — тоьлаш дацар доакъар. Цхьабакъда доакъар ца тоьлара хьайбай продукташ яхьа даькъе lай тlаьлиса дехьар дlадоакхха ха я доахан зама дlалаьаьха ха. Пачхахьалкхента хьайбай продукташ йоххарга дилача дика къахьийта боахамашка дукха да республике. Из да вlаштlехьдаьнна цар доакъара лаьрхlа дlайийначча платах а баьнех а лерттlа пайда эцарах, хьайбай е йоаттlача тайпара йекхо яхах.

Хьаьцаргда вай пачхахьалкхенга шура йоххара ах шера плана кхоачашъе гаргга дола боахамаш. Царех за шура йоххара кхаш 96 процент кхоачашьяь Шелковской района. 97 процент кхоачашьяь Наурски районa боахамаш. Цу цифрашa хьаьнех пачхахьалкхента шура йоххара план кхоачашъе цар вlаштlехьдоагlа.

Баьцла дукха за цу хьалхьхьа цlенхашта тlехьалуса боахамаш а. Нитта, Наьсарен района боахамашца цхьоалагlа май тlаккхоачаш пачхахьалкхенга шура йоххара плана 62 процент мара кхоачашьяьн. Шаьла района боахамаша — 70 процент, Грознески района боахамаша — 71 процент. Хlаьта хоаш да из цу чакхдала цхьа бутт гаргга за мара ца бисаьа.

Баьцла а ах цу чакхьалехь цу чакхдела. Цудухьа тlехьа хало а, тохабала беза тlехьадусача боахамий специалисташ, кулгалхой, хьайбаш леладераш шоашта хьалхашка латта декхараш кхоачашде. Из гlулакх толаша чакхдаккхара хlаьа чулa чlоагlагlа соттта бакаш ца хургьан.

Цхьоалагlа май тlаккхоачаш пачхахьалкхенга хьайбай продукташ йоххарах йола

СВОДКА
(План процентаца)

	Дулх	Шура	Фуьне	Тlа
Ачхой-Мартана	[illegible]	[illegible]	[illegible]	14
Ведана	103	76	70	[illegible]
Грознески	67	71	71	[illegible]
Гудермесски	84	87	[illegible]	[illegible]
Малгlабика	55	78	105	7
Наьтеречан	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Наьсарен	71	[illegible]	[illegible]	3
Наурски	61	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Ножай-Юрта	134	[illegible]	[illegible]	41
Советски	[illegible]	[illegible]	100,4	[illegible]
Сунженски	91	[illegible]	[illegible]	18
Урус-Мартана	73	75	74	[illegible]
Шаьла	70	70	70	[illegible]
Шелковской	[illegible]	[illegible]	97	37
Берригача республике	75	79	82	37

АФГАНИСТАНА КОРОЛИ КОРОЛЕВАИ МОСКВЕ БАХАР

СССР Лакхехьарча Совета Президиумах Советски правительствах бийха баьхка доттагlала визитаца 3-ча июне Москве кхаьчар Афганистана король Мухаммед Захир Шахи королева Умайра.

Шинна а мехка пачхахьалкхений байракхашца кийтъяьча Внуково аэропорте бахача хьаьнашта накъабала бар Н. В. Подгорный, А. Н. Косыгин, Ю. В. Андропов, кхыбола официальни нах.

«КОСМОС-224»—СИГАЛА

1968 шера 4 июне Советски Союзе сигала яхийтай «Космос-224» аьха аргlанара Лаьттан искусственни спутник.

Спутника тlа оттаьй 1962 шера 16 марта ТАСС-е хьакхайкхаьча программага хьежна космически арешlахо талха лаьрхlа lилман аппаратура.

Спутник орбита тlа яьккхай укх тайпара параметраш е йолаш:

юкхьанна гобоаккха ха 89 минут;

Лаьттан тlехенна эггара дукхагlа гаьна яьнача хана (апогеера) 270 километр;

Лаьттан тlехенна эггара дукхагlа гаргаенача хана (перигеера) 200 километр;

орбита сагlора лестар 51,8 градус.

Спутника аппаратурал совгlа спутника тlа я: 19,995 мегагерца частотагlа болх беш йола радиопередатчик, орбита элементаш нийса йостара эша радиосистема, приборашни lилман аппаратурен беча балхах йола даннеш Лаьттан тlа lочуйтийтечa радиотелеметрически система.

Спутника тlа оттаьча аппаратуро бoарранагlа болх бу. Координационно-вычислительни центро обработка я lочуйтача информаци.

ВАЙ МЕХКА ГlОЛЛА

ТБИЛИСИ: ЛОАМАШКАРА СЕРДАЛ

Нистедьаьнная лаккача лоамашка ялача юрташта — Пичесена, Туеребена, Тхинава, Велебена электрификаци елга. Уж ялa Йоккхача Кавказа лоамий бесешка. Хlанз верхолазаш Сванете лаам лоа уллачa юкхе болх беш ба.

Укх шера Ильича лампилгаш доталургъя лоаманхой 32 эзар цlагlа.

ДУШАНБЕ: ЯВАНА КХАШНАРА ХИЙ

Дукха ха йоалаш Каратау дукъа кlал гlоллара тоннелагlа вахиски хий кхаьчача Явански атагlа таджикски ирригатораш хий декхача система хьалхарча аргlанца токкамаш дахь баьнний. 300 километр гаргга йlахьа йола лаьттанна кlалхара сеть техкай. Хий тlахийцаа тlабаьнна боаьйн латтача, баьца аараш коартолаши кхеча кханка.

ШАУЛЯЙ: НОВАТОРА 15 ИЗОБРЕТЕНИ

Велосипеда яхьа деталь ютташта сихагlа кечъяь йоаккха автомат оттаьй шауляйски «Вайрас» яхача заводе (Литовски ССР). Из — предприяте ветерана Антанас Вайцкуса нухфиталагlа изобретенин пятилетка йолаелча тlоне предприяте юкъейнахь зоаралагlа новаторски предложени а.

Лакхера образовани а йоацаш вола А. Вайцкус слесаргара автоматизаце отдела конструкторга кхоачам легlаденав. Изобретатела хьаьь машинаши приборашн лелаю из завод санна йолча Ригерча, Харьковерча, Львоверча. Минскерча предприятеша, хlаьта царех цхьараш — йоазоп декъа а.

ТЮМЕНЬ: БЕТТА МИЛЛИОН ТОНН

Сибарегlен промыслашкаш бетта миллион тонн мехкадьтта лаккхара боарамга кхаьчаб. Из мел дукха-кlезига да теркалдара хьахаье йиш я 1964 шера сибарегlарчар 200 эзар тонн мехкадьтта денна хилар. Цан счета тlа хlанзалехьа а планал совгlа даьккха 150 эзар тонн «lаьржа дешув» да.

КРАСНОДАР: ТЕХНИКА ТОХН КХАЙВО

Къулбехьа мена горох чуэца йолаенай. Юкхьанцарча гектараш тlара чуйца хьунхьан комсерави комбинате чакхбаккха дlакхьачаб.

Мена горох чуэцар кубански механизатораштa — из кхашкарча хьалашка техника тахкар за. Дукха на гоаи йохалургдолча ца бола шат чуэцилехьа кийчачар чугlаре дlоттаьй тхьа эзар гаргга агрегат.

(ТАСС).

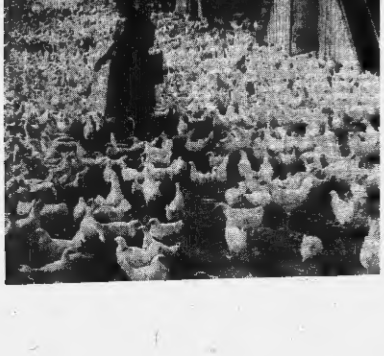

ВИННИЦИ ОБЛАСТЬ. Хмельницки района «Вперед» яхача юртбоахама артела колхозхоша дика вlаштlехьдаьккхаз коа тlара оалхазараш ахкан замалахь арахьа лагерий хьасегlа леладелга. Цонашка хьахийнай йlарча коа тlарча оалхазарий горовзк. Цига лелаю 12 эзар совгlа кlорлт.

Е. Кишь...сурт. ТАСС фотохроника.

ЦХЬАНА ЛЕЛАДУ СОВЕТСКО-ЮГОСЛАВСКИ КУЛЬТУРНИ ГlУЛАКХАШ

3-ча июне Москве кулгаш яздир 1968 — 1969 шерашка Советски Союзеи Югославе Социалистически Федеративни Республикенеи юкъе цхьана леладерелача культурни гlулакхий плана.

Плана кулгаш яздаре хьалхагlа советски - югославски переговораш хилар шин мехка юкъера культурни гlулакхаш толаме легlаахар раьза хилла белгалдоаккхаш. Белгалдаьккхар Сийлахь - боккхача Октябрь 50 шу дизара хетаьь массоки мероприятеш СФРЮ шерa чакхьхьа хилa.

Керлача плана бокхий тоараш лу лакхера образование, просвещение, культура, искусства, уйхагlено зовалара, кино, радио, телевидение, спорта юкъе советски югославски организацешта юкъе обменаш яр. Шинна цхьана леладу гlулакхаш тlахо хьовсиз гастроли сомашкой театральни коллективашa.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

НОТ-а ЛАРДА ТIА ДЕ БОАХАМА КУЛГАЛ

ХIАНЗ Iаламчек къахьашан карагIдьннарнаш хIанга боахама юкъедахьара къахьехна НОТ парте хIадехараннa хьежна боакха организаторски агитационни болх бу КПСС Сунженски райкоме НОТ промышленни предприятешкий производствана юкъейахьара.

Района дукххача предприятешка вIашагIа а ехна. хIанз цехашка, производственни участкашка къахьегам ишта вIаштIехьабьккхаб хьожаш, планаш уттаден, НОТ-а планаш юкъекхахьара творчески бригадаш, группаш вIашагIйоккха новкъостал деш я къахьегам Iилман ларда тIа вIаштIехьабаккхара советаш, бюрош, группаш.

Укх тIеххьарча шерашка цу хIакъе дьайоьла мероприятеш чакхъяьхай района дукххача промышленни предприятешка. Царех ларчIа меттадехаш за чоалканча технологически хьалашка бурув детташ кIоаргеи тIехкIоаргеи скважинаш хьала техникен технологии хаьерзае йиш хьлийта дола «Сунжанефть» управление бурув теха оборудовани керданахар.

Бериган а механизаци ль а бурув деттачарен лаьтта кIалха скважинашта ремонт ечарен спуско-подъемни операцеш шерра пайда эц ГрозНИИ конструкцех хьалаьча пьынарешечни остаех, вIашагIлотальча турбашца къуял скважинаш. Дукхаьц гидромоторнии осташна бурув тоха Iомалу, бувсоаш хьалъеча сетевой график ... хIаьта из бахьан долаш ихьан бурбойра 7 эзар сом ахча а кхоу.

«Сунжанефть» НПУ юкъейоьхьача НОТ-а 5 плано, берига а лахьхIача 393,5 эзар сома пайда бу. НОТ-а дахьае дукха хIама даьд Карабулакски газобензинови заводе.

Газобензинови завод районе эттара хьалха юкъеяхар производства естественни культурен бахьан долаш лоартабеча кхоьсьма. Цу хьье ... моттиг лоац электрочаьсткой лабораторен. Цу участкай производственни планеш, оборудовани сийдла. хоза бесаш йола басеараш хьехка я.

Производственни залашта чухьа дукха за хийна лиаш, залашта гонахьа заьай кIотаргаш, клумбаш, со-ррй гальаш йеIа. Из дола хIама къахьегам Iилман ларда тIа вIаштIехьбаккхара оьшача психофизически хIамаша маьккхара да.

1968 шера Сунженски хьушромышле юкъейахьай 8,8 эзар сом экономически эффект а луш йола НОТ-а 4 план. Из бахьан долаш къахьегама овсарле 1,7 процент лакхьеннай.

ЛАКХЕ белгалъьхьача мероприятеша лакхъьай къахьегама овсарле, производствена культура, арахецача продукце шикал. Iилман ларда тIа вIаштIехьбаьккхa къахьегам лерргIа юкъекхуьхьаш латт юрта боахаме а, къастта КПСС ЦК мартонски Пленум хинначул тIехьагIа.

Юртбоахама производство экономически техническии Iилмаех а хIаьта ишта хьалха латтача практикех а пайда эцара ларда тIа даим кхоьатIа эргаеьхаш товар — иштта ба колхозашкем совхозашкем къахьегам Iилман ларда тIа вIаштIехьбаккхара чулоаман.

XIX-ча партсъезда шерагIча колхоза партионен правлени даим боахаме м къахьегама кертагIа йола методаш производствана юкъехьарен пупна механизаци яре. Чуйнпанча тIехьагIа хIат пIешечен цийчечен къахьегама овсарле геттара доха яр колхозе. Из лакхъяра доацача хала механизаци йир кхам ледалеча шин бригада централизни хьаттанта, хIатаьш пIешу шелха установкаш оттайно. Уж мероприятеш чакххьаха бахьан долаш хьеттанна къахьегаш овсарле 6-ха лакхъелар, хIаат нIещеш ха кIезгагIа дIаьхар. 2-за кIезигагIа дахар алами.

Тайп-тайпарча техникаш кийчбаь ба колхоза боахам. Партионен правлени машинех пайда кийса ... тIахьежаш хаьттабара хьцле ... трактораша шера ремонт ерйоьла гупповой графие. График оттаьй I-чех IV-чех кварталашка ерригача техникех 60—65 процента а II-чех III-чех кварталашка 35—40 процента а ремонт ергйолча тайпара. Ремонт ерш массаш а цхьа слесараш ба. Ремонт еш тракторашна йоакха за ловкъенний, тайп-тайпарча маркаех йолча тракторий оатхалаши законаши хулнара фоих ледае торо хиннай.

ХIанз ремонт еча лакъа лоацаш бац трактористаш. царех пайда эц юкъайнал доацаш бригаде беча балха тIа. Ремонт еча къахьегама овсарле 30 процент лакхьеннай, ремонт ярга хIалола ахча 15 процент кIезигденнад.

Шин шера колхозе юкъедьяхай запасной оатхалашн материалаш кховрах механизатораш, шоферашта, комбайнераша премиальни вознаграждени теларa система. Из кругда ферма юкъекхаьях 71530 сом кхоадьл. Запасной оатхалий хьурмаг ду. Механизаторашта вознаграждени еннай — 6741 сом.

СМЕНАГIА бен боза болх — из хьайбий боахамерча НОТ-а боакхача балах ихьа лакхьа ла.

Хоаркайн сенпаркъйн балха ди кIезиг - дукха пелевьнаш юкъе маар па балаш дийнахьа 8—10 сахьатага кхачалпа дIахьлу. Малаова аьлча, хьайбаш ледалеча бIаргча ли фермие доакх. ТIакха пуи-и лерттIа салаIа е берашка хьаха а. культурни боарам лакхбе а ма безий. Цулухьа колхоза партконен правлени опыта кьеэаце шин сменагIа лоаркама болх белга вIаштIехьаь... кхаь № 2 йолча МТФ. Цу гIулакха мел эша хьалаш ферме долаш хаьь: комплексни механизаци яьй, доакхаш летта установка оттаьй, доагъараш лекхара, кхо ялахаре балхаш механизаци ль ла. Кердача тайпара болх вIаштIехьбаккхарах дика пайда бахлар. Нагахьа санна шин сменагIа болх ба доладалехьа ферме хIара кхоабача Iаьтгаьш октяре тIехкагIа лохане шура тIатохача беттаньа йоакхаш йола шура 273—286 килограмми шура хиннаш. хIанз 298 килограмм я. ХIана салаIа а. цIагIара энарашкем берашкем хьаша а шортта ха я ловнай.

НОТ-а элементаш юртбоахама производствана култаллеча юкъекхахьара опыт я районе. «Путь к коммунизму» яхача колхозе вIашагIоалай диспетчерски служба. къахьегам Iилман ларда тIа вIаштIехьбакхара инспектора - организатора декхарш кхачашьем саг ва колхозе.

Боакхача боахама оперативно куйгалле хала ла. Къастта графикагIа диспетчерске удача ... йиш хуьйу кхай гIаьчен фермечен къахьегама сурт. техникагаьа хьал а бола а. балха низ хIа-мах ништа ... бIаргаго.

ЧоагIгIа уйла тIаьоза «Победа» яхача колхоза МТФ болх. Цига бола бен а «Карусель» яха доакха летта установка. 400 Iаьтта гIуллкхо лен я 4 доаиша. 4 скотник. 2 оператор. 1 тракторист. Хьайбаш ледалечен специагIа бу болх кIирача ... тIа ... 1 литра бола мах 15 сом 50 кепиг ба. ерригача колхозе юкъера лахьхIача 22 сом лохача метте.

Цу колхозе лаьтта ледалара культура лакхъяьй 40—50 сантиметр кIоарга охаш лаеен лакха хьчикIаш телача фун совгаш юкъелахьарен чотах. Лаьтта ледалеча къахьегама овсарле лакхъяр бахьан долаш правление 53,6 процент хачамьиьнай.

ХIАЬТА а, дукхача предприятешка къахьегам вIаштIехьбахар доадаш боахаме латт. къахьегама овсарле лакхлан, халача балхий процессашта механизаци йи. Цутту латт гIуллакх, масала. Сунженски консерви заводе, автотранспортни предпомате, райбыткомбинате. гIулклоньача организацешка. Хьунирмбоахаме, масала. 50 процент бахьлой култ-кара балхаш дош ба. Ассински консервни заводе механизаци яь хала балхаш 35 процент маре лаа. 1968 шера хьалхарча кварталe айна бала ха 3820 сага-ла хилар. Промышленни предприятешка каст-каста дуьмалу лахлаш.

ХIанз научорганизацеей уйла НОТ тIагIертта производствана юкъехьара. Iилманен толамагIа болча практиканен карагIаьнарш сихха юкъехкахьара тIаерзам парте райкоме.

Н. МИХАЛКИНА,
КПСС Сунженски райкома оргорт отдела заведующи.

ЛОАРХIАМЕ ДЕШАШ ДИЙЦАР

Укх денош КПСС Назрани райкома пленум хилар. Пленуме дувца отталькьай шиш дош: «Районе совхозашка балха овсарле лакхъяра чакхьяха оаьча мероприятеш», «Аьрием Гаьнура мIорагIча «Электроинструмент» завода юкъьаьнарча партийни организаца бахьах йола отчет».

Хьалхарча дешах лаьца пленуме доклад йиз КПСС Назрани райкома хьалхарча секретара нов. Налоева.

Цул тIехьагIа доклах юкъаш прениех кхьмаьлаш нир «Экажевский» совхоза партийни организацие секретара нов. Арчакова, «Октябра 40 шу» яхача совхоза директора нов. Арапиева, «Плиевский» совхоза Яндарча отделение управляюще нов. Ужахова, «Экажевский» совхоза механизировани звено управляюще нов. Итазова, кхьыбараша.

Докладчико а прениешка къамаьлеш хьараша а белгалдир районе совхозашка хIанз а къахьегама овсарле лохача боарам тIа хьаар. ДIаьхача шера производственни фондаех а теракх а пайда йина хиннабаш. Къастта доча хьала тIа хиннад ди гIуллакх техникех пайда эцача. Дукха кхоачамбеацараш да боахаме хозрасчет юкъейоалаеча. хахраш кхоочен уж балха дIаийсъечен. Иштта лехача боараме бу совхозашка наха юкъера организаторски политически болх.

Соахка лийна гIалаташ къы балха юкье ое нийсалийтар дукха, совхозий экономика айта мероприятеш чакхйоахаш латт,— белгалдора пренешка къамаьлеш дахараша. Лакхлуш латт лаьттен хьайбаши ледалара культура, тоалуш латт экономически болх. техникех дикагIа пайда эц. Дийна чакхдальнах хьат дIадера балхаш. ХIанз системы дIахьола дIайийнача культурашта овсар дара балхаш.

Дийцача дешах сонаш тIаьйцар пленумо.

Н. СМИРНОВ,
КПСС Назрани райкома политпросвещени кабинета заведующи.

ХIара шу массаза дала хувцалу болгарски юртий нуц. ТIехи кирпичнех детта цIенош, паргIата, шийрда магазинаш, столовеш - кафеш, культура цIенош, школаш, больницаш, берий бешашкаи яслеаши хьэкеннай укх тIеххьарча шерашка нисан хьэлеча моттигашкен заьла, бокъо болга гIишлошвош хинначаьш.

СУРТА ТIА: Любошани округе Зиминца яхача юртарча керайче паргашна дьекхлаика.

БТА—ТАСС-а сурт.

ДИКАЧА НАХАХ

БОЛХЛО-ДЕПУТАТ

ВОРХI шу хьалха за а Грознерча электромеханически заводе Витерханов Элихана Султан формовщик воал. Из балла вена литейно - формовочни цех, но хьа мел еча оатхалашта оашача аьхкала предприяте Iалашье сдни ар. Доаладь хьан завода дукха лехар. цунга хьежна болх а шортта бар.

Атта лац формовщика лехар. Дукха низ а говзал а эшаш ба из болх. Хьаю оатхалаш дика хилар хьнк дика лоаладь хилар ла. ХIаьта массала торо хилац сага гоушалия ... [illegible]

Цхьан формовка еча тоцарах йоахача хьайлоча составий процентага хьежна хул цун дикал. Маршал норма дIаьлаххача сайпара хьабойа, тоцар дика хургба. цунга хьежна доаладьча хьыкка дийла а лакха хургьа.

Хьалхарча хоошка лена ше хадда гошал йола балхло волта хьаьхоех С. Витерханова. Цун болх массаза тIехьдина хул. Дукха ха хIалехьа формовщикий бригадерарала хьадару из.

Сабове, лена дукха тIера волншш ва Султан. — «Йоахча дилцал дукхагIа йайта ду коллективаш саго деча хIамоа», — йоаь ио.

Цул дика болх белгалбоаха ... [illegible] ... Сийла гIарнотаи ... тайнал ... кулгалхоша. 1964 шера ... Октябрьски районни Совета депутатала кераш Элихана Султан. ХIаьта ... [illegible] ... Iадьла органаш ... но.

Кхоадаеш ... дукха гIуллакхаш ба депутате. ЦьыгагIа шу да из кхуво боагIаваьш хийца бахьна нахи балла уттабача Октябрьски районни Совета назисие чакх вола. Шо де венаар лен, хьнчар дьнчача делаш саг ва С. Витерханов. Наха новкъостал дар, царна фу эш хьмакар депутата лехка ловзл ио.

Атта гIуллакх дац кхуюш боагIараши дийца бахха нахи балха дIалийсбелта. Боаш боахаш дIалийбу уж предприятешка. ХIаьта а цхьаькха саг ваш цун балха воаш. Из тоа махх деахкеча дикача гIулакхех. цулухьа цIаьвка царех Iеха а воашиш. Дукхаьза берхаь нахаь цупма ио бална уттабача наха. Султан уж балха эттача моттигашка а хаае, цар хьалой тоахаш, цар болх миште бу хьежаш хул.

Депутата декхарех дика хоаржаьарал совгIа балха тIа дика толамаш деха а карегIоаз С. Витерханова. Советски Iаьдала 50 шу кхаьм «Социалистически лиха отличник» яха значок елар цунна. ХIаьта говзача болхлочуъ сурт завода сийлен Доска тIа лекагIоача болхлоша цхьана хьалтехка а доазл.

[illegible]

«ИНТЕРБЫТМАШ-68» ВЫСТАВКЕ 750 ЭЗАР САГ ХИЦНАВ

«Сокольники» яхача москвски парке урсIехьаха хиннай 21 шера байрахкаш. Укх хьабоьлла из «Коммунальни а бытови оборудовани» — «Интербытмаш-68» яха дунен халхьанта юкъера выставка. 4-ча шера выставка дIасхьайлай. Цига хьажа баха хиннав 750 эзар совгIа саг.

Цхьабакъда, коммерчески центре хьалхагIа а санна хьахоз тайп-тайпарча мештала ду къамаьл. ... [illegible] ... тах е безам ба советски арахьарча торговле организацей доаьол лехьарча ...

Цхьа ... [illegible] ... хьакъехьа чIоагIа сакъердаме хIамаш ... журналисташта «Интербытмаш» ... кулгалхочо А. Я. Тимошенко. Выставка болх беча денешка 170 контракт яьхьай 60 миллион гаргга сома. Соглашенеш яьй Советски Союзера Iалахьмто дукха оборудовани приборашт ... Масала, Болгаре ... машинаш, хий детта машинаш, дол доаха машинаш, трактораш, насосаш.

Германски Демократически Республика арахьарча торговли объединенешка кулгаш яадыь СССР-ега дукхача бульдозераш, экскаватораш, буровой установкаш эдара хьакъехьарча соглашенеш. «СССР-е хьалый» яхача маршрт Польша предприятешка гIергьа холодильни химически оборудовании. Кубе — торговли оборудовании арматурен, Румыне — парикмахерскеш машинаш, ... кислородни установкаш. ФРГ-е фирма ... советски электрокардиографеш, ... [illegible] ...

... [illegible] ... троллейбусаш, трамвайш, ... транспорт, врачечески хирургически уттар оборудовани. ... [illegible] ..., бытовой химен косметика товараш лоттадара а.

Болх ... [illegible] ... организаторски комитета а. Шаьо хургазаш да кора дунен халхьанта юкъера ... Кастта ... специализированни выставка. 1960 шера ... производственни процессашта автоматизаци ярах, дунен халхьанта юкъера полиграфеха карагIаьнарех. ... [illegible] ... промышленность ... специализированни йола выставка.

«Интербытмаш-68» яхача выставка болха этта ... хиннача пресс - конференце Бергатойски торговли палата ... заместителя Е. В. Питовранова белгалдьннар, укх шера оттара хьалхина специализированни выставки боакхача талана чакхьыйна хилар. Тайп - тайпарча ... 10 эзар совгIа специалиста опыт ... Iилма-технически ... хьежар.

(ТАСС).

Украино—Ташкента бераштa

Ташкенте хIара доша хьалдем латт чуIе цIеноаш, бесонаьи берий учреждениеш. Узбекистана столице цIаьнха а ца даьча тайпара дукха цIеноаш хьалу 1966 шера апреле ша, ... тIехьагIа. Боала Ташкенте хьалъеш да Советски Союза ерригача республикашира никалаш.

Царна юкъа ба Украина кхалаш а. Кхо iIаь моттиге лаьраIа № 398 йола берий беш хьейллар ледеча хала лугански гIишлошъерий кулгалхочо Семенчук Сергея тха корреспондента дийцар:

— Из тайна берий бешкаш хIинзалца хьалъьнн оаха укх украинцашта Украине а, ... Узбекистане а. Из ба Средни Азера климатически башхалонаши сейсмически хьалаш теркал а деш архитектораши гIишлошъерашеи хьлбаь экспериментальни тIара.

Кхигай корпорараша шойла вIашагIийна йиъа а корпусе ... а берий беш. ХIарано шай столовой, спальни, душевой, туалет а ... йолча гIаьь групаша лаьрхIа а я. Йоакха ши эал музыкальни занятешта лаьрхIа я. Мел эшача техникаца кийчьаь я кухни, овощехранилище, прачечни, сушилкаш. Здание ерригача комплекса йоахал тоац система дIайдача беттаьша помещенеш ... хургьа.

ЧуIе цIеноаш хьалаш латтача микрорайона юкъе я берий беш, уйпашкарен цIеноаш деш латтачарен гIар-тата кхоаргдоацаш. Берий бешара зданеш пайда эца метергбапа бола моттиг 2.320 квадратни метр я. хIаьта цун ерригача территоре дIалоацаш ... моттиг. Боарашта лоаза моттигаш, дукха басойнаш яй. ДIаегIай сонай беш, декоративни гальяш, хаьд кIотарг. КагегIа лолча берашта лахьхIа тIера дIахьайла ... бошта хийна вала.

Украино Ташкента хьалъергьа ... тайпара берий ... комбинат. лучча бассейни йоакха спортивни залаш йолаш йола 2.600 дешархочунна лаьрхIа школа, торгови центр, бытовой комбинат, библиотека; 150 моттиг йола столови, 75 моттиг йола бар, ресторан, кафе къайла учреждени. Цул совгIа, украински гIишлошъероша ... дIадургьа 166 эзар квадратни метр чуIе моттиг. Уж хул доаша, оттаза, шийттаза вIаштIарлал мотташ цIеноаш. Уж цIеноаш а иштта Средни Азера климатически хьалаш теркал а деш хьалду. Гуттахьара IаьрчI, фонтанаш, аркаш, ... а хIаегIа дукха гальаш хилар а ... районашта а.

Болх чакхбаьланчул тIехьагIа гIишлошъероша шоай города ... цIаберзорга — Киеве, Одессе, Харькове, Львове, Луганске, Цхьайолла, царех бола дика уйла дукха кхаргьа ташкентски легавка. — республика столица ... гIулакха юкъе ... дукха ... уйла а оала бархал а.

Ревит УРАЗАЕВ,
АПН корреспондент.

ШЕРАГIА ЙОАРЖАЕ IИЛМАН-АТЕИСТИЧЕСКИ ПРОПАГАНДА

Хь. БОКОВ,
КПСС Нохч-ГIалгIай обкома секретарь

СОВЕТСКИ Союза Коммунистически парте, ший Программера хьалхле а ледаеш, шерра пропаганда ю Iилма-атеистически знанешта. Нах лерргIа дьн идеологех, харц уйлаех, бакъдоацача хIамаех тешарах мукъабахарa тIаерзаьь я Iилман атеизма пропаганда.

Дукха а дукхагIа бола республикера къахьегамхой дьна харц уйлаех мукъабаьлца дукха ха я. Цхьабакъда, хIана а ба вай дьна идеологи йитанза, сахкеташ дьна декхе юкъебарабаь бола нах.

Партийни организацей декхар я шоаш тувлабеннилга кхетаде цу наха новкъостал дар. Цунна тIаерзаьь хила еза естественно - Iилмани Iилмана-атеистически знаний пропаганда.

В. И. Ленина дикъа санна дукхала а белгалдьхах, дьн харц уйлаш бе-башха ца хеташ хила йиш яц вай партн, кхаш. Цо аьхад, «...вай РСДРП союз вай вIашагIъехкай, боккъалдар аьлча моллагIча тайпара а дьнне болилой тувлабара духьала духьал из тайпа къовсам лоаттабара. ХIаьта вайна-м, частни гIулакх а доацаш, ерригача парте юкъара, ерригача пролетариата юкъара гIулакх да идейни къовсам лоаттабар. (В. И. Ленин. Соч., 4-гIа изд., т. 10, оагI. 68).

Парте массаза кхе а баьб, кхе а бу советски наха къахьегарий дукъйбаргболчеи коллективизмаи уйланца, коммунистически морала принципий, дьна харц уйлаша а наьха сакхетаи чук оамалашкен юхедисача кхьлелча йоча гIулакхашна а машар хургбоцача уйланца. Цудухьа за вай къахьегаш бйлча наьха сакхетам, нар творчески хьинар лакха хилар.

Лоадамбоапа экономика, лоха культура, берригаш а хIанз бац аьнка бола база нах йоазув-дешар да хоаш йола начальа Рессе йист хиана Нохч-ГIалгIайче хIана йоазаргйоацача яьнкай. Коммунистийн парте боацача большевикийн лоIамагIен кхетамагIен, сийдахь-воккхача Ленинз парте кулгалла хьа а вай, дегIа а енай республике мехкдаьтта доала, мехкдаьтта чакхдоаха, мехкдаьтта химически, машинашъю, энергетически, кхачан, кийга промышленность.

Сийлахь-йоккха Октябрьски социалистически революци хиллалехьа а Советски Iаьдал даьнача хьалхарча шерашка а технически ю Iалашъяь йола шиъ мехкдаьтта район нара гIаш ... город Грозне — уж яр Старопромысловски Октябрьски. ХIанз йоккхий мехкдаьтта районаш я Тарка йисте, Шолжа йисте, ЗIамигача Кабарде, Брагунски доакхашка. Йоазаргйоацача йолаш хувцаеннай город Грознера къьна мехкдаьтта районаш а.

Аьлча кхоачам ба, 1913 шера ерригача паччахьа Рессе доакххаш хиначул 2 миллион тонн дукхагIа мехкдаьтта хIанз Нохч-ГIалгIайче хIара шера доаккхаш хилар.

Республике наI кара город яра — Грозный. ХIанз уж 5 я.

Советски Iаьдал латтача шерашка республика столице хьалъьай мехкдаьтта чакхдоаха заводаш, тепловой электростанцеш, машинашъю а кхьаболп а заводаш. Эттара селдагIа йола техникацем автоматикашен йолча кийчъаь я вай ерриг мехкдаьтта промышленность. ТIа-тIа дукхагIа хьаю мехкдаьтта продукташ.

Укх тIеххьарча шерашка йоакха промышленни комплекс хьалъьай Шаьла районе. Укхаза хьаьнинай шекара завод, теплоэлектроцентраль, пищевой машинашъю завод, керттера дулхакомбинат, аькхабетонни конструкцей завод санна йола промышленни предприятеш а йолаш бола город Аргун.

Город Назрань аьнка ... Назрани района центрах. Укх тIеххьарча шерашка укхаза хьалъэттай «Электроинструмент» завод, трикотажни фабрика санна йола йоккхий промышленни объекташ.

Шерлуш тоалуш латт МалгIабек — доаккхача мехкдаьтта город.

Перспективаш йоккхий я промышленни города Гудермеса. Цига бола беш я медицински инструменташ хьаю завод. хьалъеш латт синтетически каучука йоакха комбинат.

Республика лоархIаме мехкдаьтта объект а хинна дIаоттай Сунженски районера Карабулакски поселок.

Советски Iаьдал латтача шерашка хьа а хинна чIоагIъеннай мехкдаьтта чакхдоахен химически промышленность. Цу промышленноста продукташ вай республика а мехка а дIазонел гаьна араьха дIаух.

Республике дегIаух машинашъеча, приборашъеча, металлах оатхалашъеча промышленноста предприятеш. Цун продукци а иштта республикан мехкен доазонел араьха дIаух.

Йоазаргдоацача доалаш хувцаеннай республика юрта боахама сибат. ЧоагIгIа дегIаух цун доакъош — лаьтташ леладери хьайбаш леладери. Хьа а хинна толаме дегIаухаш да комсаш леледа. Цу долача хIамаша хьахьоех, Нохч-ГIалгIай АССР хIанз чIоагIа дегIаена промышленности социалистически юрта боахами болаш йола йоакха индустриальни район хилар.

Нагахьа санна похчашхен гIалгIайкен бола берриг нах хьалха йоазув-дешар бола нах геттара кIезига хиннабале хIанз берригаш а йоазувдешар хоаш бола республика а хинна дIаоттай Нохч-ГIалгIайче. Бокъонца йола культурни революци яьй республике, тоаенна цига бахача наьха культура. Республике бахача ... кIезига дукхагIа мара ... бахача наьхах хIанз республика ерригача дешара заведенешка дешаш ба 300 эзар совгIа саг, нешта аьлча республике бахача наьхах хIара кхоалгIар хIана ваш дьнна вола саг деша.

Нагахьа санна 1913 шера кхьииттел горд Грозне а итт эзар сага аьь лор, хIаьта юрташка мелбаьхача наха 7 лор мара кхоачаш хиннавеце, хIана республике бахача итт эзар сага кхоач Польша, Чехословаки, Югославиш санна долча мехкашка кхоачачул дукхагIа, шакхе цхьана хьайпача Турцен йоанем кхоачачул ткхозен ахахиа дукхагIа. Дерригa на лаьрхIача а иштта да вай республике бахача наха коммунистически кхетам луш партийни организацие 50 шера беьча балхах хьахиннар.

ХIанз деррига халкъаца цхьана вай мехка коммунистически общество хьалъьяра берзае болх беш ба Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхой.

Экономикан культуран дахьхе республике дахьача толаний парте аьтара лакхагIа мах бар дар Нохч-ГIалгIайчена Ленина орден ялар.

Социалистически Къахьегама Турпал 28 ва республике. Производстве, культуре, Iилме хьалха латтача 2,5 эзар гаргга сага мехка орденашн медалаш еннай Дахьен дукха цIена къахьегарах.

Промышленностен юрта боахамеи, культура а Iилма а иттаи доараш бола къахьегамхой коммунистически къахьегама ударникаш ба, кхе шера план хала кхоачашъяра, В. И. Ленин ваьча дийнахьа дезз 100 шу хилара баха боагIача тайшара нацъбахара яьржача социалистически чилье хьалха латт. Цу доллача хIамaна тешал ду, вай республике бахача дукха а дукхагIа болча наьха сакхетаи лакха хилара, наьха хьакъъалашка коммунистически идеологе йоакха котало яькха хилара. Цо тешал ду, вай дукхагIа болча наха дьна харц уйлаш, дукхача шерашка царна сердал дIакъайлаш лаьтта из Iаьржа пердув дIакхайса дукха ха хилара. Уж духхоно хувцабеннад, моральни дика гIулакхаш доахкаш бола керда нах а хинн дIаоттай.

Цхьабакъда, хьалхагIа белгалдьаьхача тайпара, республике керттера яр коммунистически идеологии морали яр дьнна, советски общества къаьст-къастача членаш сакхетам чура дьна идеологех, буржуазни мировоззренех юхедиса ио хIанз цIендаь дIададьннадац.

Хоаш да, капитализмо наьха сакхетам чу дийнка хетарашн уйлаш, шеран заман юхедиса ю гIулакхаш вай цхьабочча нахагара хIоно а гучаледаш хилар. Из да частен доазахьенна безам хилари къычарие гаргра шоай хIама тIехккхa гIертаря, дьна харц уйлаех тешар, ихалсагала феодально-байски гIулакхаш леладар, цхьа лехар, и. кх. дI. Парте обкома пленумо 1967 шера 26 апреле цулухьа дийцар «Къахьегамхошта коммунистически морала уйланца кхетам лулга тоадара дакхъе областной партийни организаце декхарий хьакъехьара» лош.

Пленумо белгалдьаккхар, республикера идейни вахар КПСС XXIII-гIа съезд хиначул тIехьагIа дика тоаденнеч кердача лагIа тIа доалаш дIаденнеш хилар.

Цхьабакъда, цига белгалдьаьккхар цхьайкха гIулакх а — Iилма-атеистически пропаганда ю вIашагIкхьъякьаха хилар бахьан долаш бакхача наха цхьадолча дьнка дьна харц уйлий мукъагIаьха хилар. Цулухьа пленумо партийни, профсоюзни, комсомольски организацешкара хьалийхар шерра Iилма-атеистически пропаганда леладелга, дьна морала реакцешни маIан хьагучадаккхилга, юкъара порадоки дьна культех дола советски законодательствой толхадеш болча дьнна хIайнаберашна тIаьтоIа къовсам лоаттабелга. Дьнах тешарашта юкъе еш йола Iилма-атеистически пропаганда дифференцировано еlга, хьалашка хьежна, хьалашка латта декхараш кхоачашдара тIаерзаьча Iилма-атеистически пропаганда бIаргча система хIара районе дIамаргIйоалилга.

КПСС обкома пленумо дьна дукъаьарча балха хьалданка отталаьча керттерча декхарех наI да Iилма-атеистически пропаганда цхьалдаш планагIйн елга.

Атеистически балха юкъера цIенхаьтта кхоачамбоацар да цуна юкъе компанейщина хилар. Дьна тоабаьна шоай гIулакхаш дика ... [illegible]

... [illegible] ... нах мел бахача моттигашка ... [illegible]

Дьна духьаларча пропагандаш хьалханка латта лоархIаме декхар да из тIагIортталь лелар. Цхьабакъда, из декхар массаза а кхоачашдеш дац.

Атеизма пропаганда, наха коммунистически кхетам луш бен бола болх а санна, коммунизм хьалъьяра вахарга айхха дувзаденна бола декхараш кхоачашдеча тIаерзаьь хила еза.

Практико хьахьоех, коммунистически кхетам лулга, Iилман атеизма уйланца кхетам лулга абстрактни идеологически беседаш яра де гIертарах пайдаш хург ца хилар, боахам культурен дегIакхулара хьаций декхараш отталь де дезаш хилар.

... [illegible] ...

Атеистически пропаганде ... [illegible] ... советски нах ... [illegible]

ХЬАЛХАРА МОТТИГ ЛЕЛАЮ

Грозненски «Электроприбор» завода коллективо продукцина реализаци яра пхе бетта план хана̄л рьаьна кхочушъяьй. Кхьхьегаlча басарде дакхъяра план а 102,9 процент кхочушъяьй завода болхлоша. Даим хьалха, латт тха цхьоалагlча цеха коллектив. Цуьнга я завода карара карк тела Ше байракх.

Р. ЧИГРИНА,
завода планови отделан начальник.

ХУРГДОЛЧУН ЗЕМБОАХ

Хlара шера керда, бехктокхаме дехкараш хьалхашка уттаду тхона вахаро. Нагахь санна дlадахача шера хlара lаттагара шин эзар килограмм шура якхьярах толам лаьрхlабале, укх шера цоз кхоачаш я па беш хlара lаттагара 2,4 эзар килограмм шура лякха доа доинад оаха. Из дехкар кхочашдара лоакха гlо ду доакъав шортта хиларал совеlа, зоотехнически болх беаггlача тайпара лелабаро а. Хlаьта из болх тlехьа тlайсагlача хана хургдолчун зем а боаннаш вlаштlехьбаьккхаб оаха. Цу хьаькъехьа дувцаш хила хьоа ца хича валаш тха дикагlа вола техник - осеменатор В. Окутарев. Цо шой болх дертlа лелабарах тъахудаже дола lаьсий дегlа ондаи дашш хул. Хlанзе племенной доахая дела lаь шина lаьсиг кхедаьл [...]. Хlанз а тlехь шерага кхаьча доаца lаьса дозол 160—180 килограмм хул. Уж деррига lаьсий краснотепной фух да, хlаьта кхыча фух долча lаьсел 70 гаргга килограмм дезагlа да уж. lаьсий дулха дика тоадена хилар парна дертlа гlулакх дарах тайна ха. Из гlулакх дика кхоачашду скотникаша А. Зизикова, Н. Пугоева. Дертlа кхоаб цар lаьсий, дазар ца хилийтара хадлеча тlахьажам лоаттабу.

Боккхача лоархlаме за хlара бетта оттадьча графикага хьежжа доахан дахкаргдола гlулакх вlаштlехьдаккхар а. Из гlулакх дертlа леладергдолаш оттадьа оаха доахана искусственни осеменени яра гlулакх а. Цу гlулакхо ,йиш хулийт, хlара бетта доахангара йоакха шура ший дукхалгеи кlезилгеи хилдача дукха эргаш ца хилийта.

Шура дукха хилар санна лоархlаме за цун хьоанал лоакха хилар а. Цу гlулакха ветташ долча доахана, уж кхабара оттаьча рационага хьежжа, жмых, этlабах мукх, кхьдола белокаш дукхагlа йоахка доакъар тел. Лоархlаме за кшнта, фермерча хlара lатта самалаш йоазар, цо мел шура ду, шурий хьоанах мелхий хар. Цу гlулакха хlара бетта цхьалза тlахьожам а беш дет оаха племенной lулацара доахан, хlаьта вожаш — шин бетта шкьа. Цигта тlахьожам лоаттабу оаха шурий хьоанал засхъяре, lаьсашта дулх тlакхетийтара. Хlара тlахьожам массаза бу хьахиннар даьрххlа долча журнала тlа дlаязду.

Зооветеринарни гlулакх а дика оттадаьд тха ферме. Хlайбаштта хан - ханнаьа прививкаш драх, дертlа гlулакх лоаттадарах уж дайна моттиг хиннац цlаккха а. Кастта тха вlаштlехьдарга тхоай ферме леладу деррига доахан лакха продуктивность йолча красностепной фух хилийта. Из гlулакх [...] фух дарш дулха дlачулургга оаха, хlаьта хlара lаттагара йоакхха шура 4 эзар килограммига дlа а кхоачийтаргьх оаха.

М. АНОЕВ,
Сунженски района Нарцо цlерагlча колхоза шурейтоарии ферме зоотехник.

Шурийне лоладеча доахан осиетlа дулха чукхоабаш а дукха нагий доахан ле Грозненски района Цьалаьагlа Маи цlерагlча колхозе. Дукха дикагlа тоадена доле 152 боахан хорше а хорша хlинзаь почтаьхьаянкина вlадеяних. Хlаьта хlанз, дукха дlадоакха моттн хьаьдола нагой доахан чуоттадаьа совхозе.

Чуоттадаь хьайбош доие кхабалта цавнана лаьшлаш доле гlулакх скотникаш поатталакга хоа вайна. Дакхагга дулх дlанхачара цифрага хьоача — 443,7 центнер. Хlанз дулха кхайб чуоттадаь ша lаь бешан да. Цкоа гlулакх деш бе скотникаш З. Соптаев, Н. Усманов. Тецац ба хьайбош поладаргаш кlаша шаш чуоттадьча вагlйча хьайбаша хьалхагlа дукха дlадоачаргдачуч дукхагlа кхаь тlанхетаргдолар.

СУРТА ТlА: скотникаш З. Соптаев, И. Усманов, нагайча доахнга хьажаш ба.

В. Юрщенча сурт.

ШКОЛА БИБЛИОТЕКАРЬ

Школа йисте а лькха Шалларча № 3 йолча бархlшераьча школе библиотекаралла болх бе ена къона комсомолка Атуева Бела. Цу хана дена дикка тоабеинаб библиотека болх. Каст-каста хул библиотеке книжкаш дешарий конференцеш, беседаш, дезача цlейштеи деноштеи хетаь книжни выставкаш. Района берий библиотекана цьаьна йир Н. Островски «Миштта чlоаглу белат» яхача книжках конференци. «Ильича берий дешарий шерал» яхача темах читкаш йир юкхьзанцарча классашка. Арахийцад «Ленина берашта» яха плакат. Ленина цlи делеча пионерски организане 46 шу дизара цlейна хетаьй «Къоача ленинашта» яха книжни выставка. Библиотека хьалхе 6 объявленаь хьалтох хургlоача мероприятех лаьца. Школе книжкаш кlезигхилар района берий библиотеке вlашагlхьелай передвижка.

Б. МАГОМЕДОВА,
Шалларча берий библиотека заведующая.

КОЛХОЗИЙ ЮКЪАРА ГОРОД

ИССЫК-КУЛА ТlАРА ЮРТА ДЕРАННИША

Дикь шу хьалтагlа Джиргалан яха хий Иссык-Куль кхача озерах дlакхеттача моттиго бlаькхар Тянь-Шана лоамашкара межадьттен гази доалда моттигаш лехаш хинно геологийн бурун деттараш. Бурун тоха 1450 метр кlоарга скважина яьккхар цар. Цкьабакъда, межадьттана меттел кlеж тохар дlайхача хино. Термальни хий кордаьча Тюпски района колхозаша термал тlабахийтар гучаьннача торонашта. Районерча курийтта боахамо цхьатарра дакъа доацаш вlашагlа а кхийтта Джиргалан кхача хин йисте хьалхьй итт сонгlа чуlеча цlеной, бальнеологически, боахама корпусаш. Колхозий юкъара курортни горадон хьалъерга деррига дlадаха аьча ах миллион сом ал сонгlа да.

Хьахиннача курорта гонахьа баьцдара бос баьнка латт сомий гаьнаш. Цар лораду капитальни гlирсаш Тянь-Шана лоамашкара lоделаза лаккхача доамашта мехье уда воеро вораагlбоахаш долча барсача иссыккульски михех — «уламахи», «сантамахи».

Курортера хий белтала lалалмине чlоагlа дарбанна хинад.

Джиргаламагахьа бодабеш ба [...] Киргизера, кхьна среднеазиатски республикашкара, кхьметтел Сибарегlара а нах. Дикь шера укхаза дарба дайтад мотошакча 5000 сонгlача ххьалхьгамхоча.

Владимир НЕСТЕРЕНКО,
АПН корреспондент.

КЕРДА ГОРОД ХУРГЬЯ

Ангара Енисейх дlакхетача моттига гаьна йоацаш хьалхьон литт Енисейски хьуя промышленни комплекс. Укхаза хьалъергья графитни фабрикен гидролизно-дрожжевой завода. Цу районе хьае лаьрхlад керда сибирски город. Цун генеральни проект хlанз оттаеш я.

«Красноярскгражданпроект» институтa архитектурни мастерске начальника Евгений Цветкова АПН корреспондента дийнар:

— 120 эзар саг вахаргволаш оттан кердача города проект. Цига хьалдерга дукхаза вlаштlаьрах йоккхийча панелий цlеноаш. Панелаш кийчъерга города лахла цьалье лаьрхlача, къаьста цlеноаш доза заводо.

Кердача сибирски городе болачь нахе массаделча хlамаина гаргlато хургья — хьалхе лаьрхlад торгови центр, кинотеатраш, спортивни комплекс. Енисей йоача берда йиста тlа хlитlаоттан хургья цьайлашь уламаш. Городах арахьа хургья 5—10 километр шера хlаагlача хьуя шарк.

Кердача городе территорея тlа йолза чаккlаргба Ачинскера Абалагоре бола машиннакь. Цига бахана нахага балха аха йиш хургья автобусаша метрош, электричкашца а.

Жан КАЦЕР,
АПН корреспондент.

В. В. КУЙБЫШЕВ

ВАЬЧА ДИЙНАХ ДЕНЗ 80 ШУ ДИЗАРГА

Новаьст Куйбышев пролетарни революционер, партгlарча ленинец, партен боккхой [...], коммунизм гlулакха цо [...] къовсамхочун цlийнхон бар.

В. В. Куйбышев хьалхарах болча ВКП(б) ЦК хоама тlаьра.— «Правда», 1935 ш. 26 январь.

Валериан Владимирович Куйбышев (1888—1935) вай парте, болхлой класса, махка историе иккъевахха В. И. Ленина тешаме ученик а соратник а ва хиллара. Коммунистически партен Советски пачхьалкхен бокхагlча долчоих вола вай ва хилара. Профессиональни революционерий цуо бlоча ленински когерта мутlаваца В. В. Куйбышева къовсам лоаттабаьб царизмана дукъала. Из вохавьваш даим нилаш дара, лувцара, lохахьойтаро.

lоваьхьийтачара Февральски революцие мукъазовинхьа В. В. Куйбышев корте хlоттар Самара (хlанзарча города Куйбышева) большевистски организацеа. Хlаьта Самаре социалистически революци иаьттахкара гlулакхта дукха низош, хьоппар, дешл тlа а ахийтад цо.

Граждански тlома шераша В. В. Куйбышев — тlорбаьнна болча Шеча Эскара кулгалхоех цаl, В. И. Ленина, парте из хайтаб вай Дальни кхал къьастеча фронта эгара халагlча, бохргахамерча доакъошка.

В. В. Куйбышевга кхьачадир социализм хьальяра «целина» ахара ира, цкьабакъда, хала дакъа. Цун цlа айхха [...] а ленински электрофикаце план (ГОЭЛРО) практически кхоачаньярца. Парте пунна тlадмадар махе индустриализаци яра, береига халкъа бохаш эрга а бьаькха, хьакийтбара дехкараш кхоачашдеча, хьалхарча пятилеткай планаш кхоачашъеча вахаьргlа халкъа боахама кулгалдоцаш. Боахама фронте В. В. Куйбышев lохкъала а йола lалмахо - хьоламо дар. Цо лоакха а цо моле кхы хилаза а вола дакъа хьасна социализма политически экономи дегlайоалара юкъе, социалистически планирование lилмана юкъе, махка индустриализаци яра ленински хьехан дегlалхуллара юкъе.

Шо мел дьакха за, далла а хlама шийн халкъа дlа а душ, моллагlъяр санна йоаца сийдоа, берзате лаьккхар В. В. Куйбышева. Цун вахара хьакхано советски нах дувцилга йоаншш Коммунистически парте гlулакха мутlахьа хилара кхетадиа кхебу, коммунизм котъаккхара къовсаме турпала хlамаш карагlдувлара тlахьех.

«АГИТАТОРА БЛОКНОТА» 11-гlа НОМЕР

Укх деношка Нохч - Гlалгlай обкома агитацеи пропагандин отдела «Агитатора блокнота» аргlанара номер араяннай.

«Дуьнен халкъашта юкъера коммунистически боллалои партий Совещанена накъалахьаш» яхача рубрика кlал кепатеха я «КПСС ЦК апрельски Пленума дуьне халкъашта юкъерча лоархlамех» аьнна йола обкома лекторски группа заведующе В. Губина статья.

Номер тlа кепатеха я Нохч-Гlалгlай Министрий Совета председателя хьалхарча заместителa А. Слюсарева язъаь «Хинйахь а йоа на деш а чуаца илат» яха статья.

«Знаменательные даты» яхача отбрика кlал кепатеха я педиански балхлой Ленина хетаь КПСС обкома инструктора Н. Чеснокова «Советски здравоохранении дегlаlяр» яха статьяи [...] промышленноста балхлой. Ленина хетаь из Советски lаьдал латтача 50 шерашка дегlанах йола цифрайи фактайи подборки.

Блокнота тlа «Пятилетка аьрдаагlораьхьарча флангах латтараш» яхача рубрика кlал кепатеха я «Красный молот» завода сборочни цеха мастерах В. Абрамовах Н. Строкова «Боккха тешам» аьна язъаь корреспонденци.

«Капиталa механика» яха вазаль «Маьлаш лахкар, алапеш лахлу» яхача темах цифрайи фактайи подборкаца дьахьенка я.

Ю. ПОВАЛЯЕВ.

ХЬАЛХАРЧА МУГlАРАШКА

Пятилетка кхоалагlча шера дикка кхьхьегаш толамаш доах «Невогорский» совхоза балхлоша. Хоза бартагlа дlалоладир цар кхашкара бlаьстан балхаш.

— Нагахь санна дlадахача шера планах лаьрхlар 35 эзар сом пайда доаца 76 эзар сом совхозо пайда баь бале, — йоах совхоза директора И. Дажикаева, — укх шера тха совхозо кхы а боккхагlа пайда бергба.

Дукха нийслу совхоза болхлоита хьалхашка халонаш. Бакъда уж вшаеш, нарца къовсам лоаттабеш хьабоагlа уж. Дукха ха йоапаш эттача йовхалье хьенсам лоаттабеш бар совхоза кхьхьегамхой. Дийнахь а бус а пахалдаш юртбоахама культураш хий деттар, лаьтта хьотал йеайора цар. Къаьстта цу балха дика толамаш доах йоаьхаь опыт йолча механизаторашa Бараевгlар Сайд - Ахьмадаи Султанаи. Хий деттаьа норма дийнахь 150—160 процент кхочашьял цар. Дикача хьала тlа да укхаза дlадийна алат.

Дика кийчо ю совхозе керда хьувтаьм хашхаьа чуеннра. Дика тоаль дlаоттабяй комбайнаш механизаторашa коммунистана Н. Ш. Умалатова, М. Парамазова, У. Асиева, кхычар. Дика доазаш а кхетадеш а ба уж шоайта хьалхашка латта дехкараш. Укх шера совхозо пачхьалкхена дlачулургда 1800 тонн алат. Планал сонгlа 560 тонн да из.

Дика лел укхаза партийно-политически болх а. Дукхагlа бола коммунисташ производства бехктокхаметlа йолча участкашка дlанийсбаьб. Агитаторашa, политинформаторашa, лекторашa каст-каста лелаеш еш, беседаш ю къахьегамхошта хьалхашка. Къаьстта дика болх барца белгалбаьннаб политинформаторашa И. Ахилгов, В. Тахаев, дукха кхыбараш.

Массаза керда газет, журнал деша йиш я укхазарча болхлой. Хоза кийчъяй хультстанаш. Моллагlчун бlаот тlаоттагlбалча хьалтеха лоахача пачваташ тlа, стендаш тlа дувц доахача толамех, социалистически яхьа итогах, хьалхашка лаьтача вокхарех. Деннара-дента сихдувц [...] тlа хьай тlара балхаш.

У. ПАШАЕВ,
КПСС Надтеречни района пропаганди агитаци отдела заведующи.

МАШИННАЬКЪАХОЙ ТОЛАМАШ

В. И. Ленин ваь бlаь шу дизара хетаьча къахьегама вахте эттай Грозненски машиннаькъа коллектив. Вослина станцера Гудермесе кхаччалца уллача шоай участке скови, пассажирски мухьаш дlа-йха кхудьа поездаш лакхача сухалца ледаргlала хьадаш lаланшдаь цар.

Лакхача хьале за цар производственни замани кхочушьяра гlулакх а. Массайола тайпа ремонт яра пхе бетта план 25 май кхочашъяьй, хlаьта капитальни ремонт яра план — 180 процент. Валха басарде 6 процент дакх а аь, ер шу дlадолалеча дена 40 эзар сом кхоадьк цар.

Дика парадоа йолаш лелаю шой участок машиннакъашка кхьежача М. Ольховске. Цхьакха гlанат коралоагlаргдаш цун балха тlа. Цигга дика къахьегачарна ба наькъашка хьежаш бола балхлой Я. Башлаев, Г. Хусаинова, С. Амралиев, М. Исаев, М. Харин, кхыбараш а.

Ерригсоюзни машиннаькъахочун лена баха ма боаггlара накъабахара чуийнна къахьегаш ба Грозненски машиннаькъахой.

Г. АНОХОВ.

табалга, саббарагlа, цкьабакъда, тlагlерттабаь цар саьхетам чура дынах юхелисараш дlадахара лоаттабу къовсам.

lилман коммунизмана ларй еллача Марксаи Энгельсаи аьхал, естествознанена карагlдьнмарашта еча пропаганде сага саьхетам чу хlама юхедитац lаламал тlех низаш да аьнна хетача уйлаех. Естественни lилмаша харгьую идеалистически мировоззрени, хьадьокх къоргlа тlара фаьлгаш корта боахаш хилар. Парте областной комитето ерригача партийни организацешта могаду бахача наьх юкъе естественно-lилман знанешта шерагlа пропаганда яра уйла дукхагlа гlайкохийтнага.

Республика партийни организаце цу даькъе шой гlулакхашта харжабаьцаб «Вахача наха юкъе lилман-атеистически пропаганда еча долча гlалатий хьакхьехьара» 1964 шера 10 ноябрера КПСС ЦК боашаш бола сецам. Цу соцамо партийни организацеш дехкарийла ю lаламеи общественни вахаре лоархlаметlа хола, массала. Вселенне лоаттам, махар а саг а лаьттан тlа хьахилар, материалистически хетараш бакъдеш дола астрономе, физиологе, физика, химе, кхычо lилмай дакъе карагlдьнмараш наха дlаловзийта.

Дына дукъаларча пропаганде боккхача лоархlаме за дуне хала хьахеллад, лаьтта герга хац, Вселенни доазув доаш я яхаш дыно дувцараша цlаькха а хlама теха йолча советски космонавтикань укх тlехьарча хана карагlдьнмараш. Цу карагlдьнмараца новкъостал ду даьлах тешараш дын мировоззренех дlахоадабара.

Боккхача лоархlаме я бусалба дыно «къематденах», сага са хиларах, кхыдарех дунцараш оаландара тема харц хилар хьахьоккхаш йола павловски физиологи.

Вахар хувна ца душ, хала кхелла хиларах моллашен сектанташен дувцараш харц дола дlахьоктара дукха новкъостал ду садоалача тlа вайни лаьттах тlайолача хlамайн дуне эргадоахаш долча вай биологически lилмана карагlдьнмараша. Цу карагlдьнмараша дынах тешаш барашта юкъе шоаш еча шоай дына пропаганда тактика из хийцача ца боалача кхоачабу моллаши дына тоабай тхьамалаци. Хlанз лаьттан лоаттамах, кхычарех дола дешаш дашзарши новзаенна йола догматаш йита еаш, е уж догматаш хlанзарча lилмана тарье гlерта белаш хул уж.

Цкьабакъда, естественни lилмаш дlахо цахаддаш дегlахаро боккъонца карлдий дlадоах вахарах, валарах, Вселенне лоаттамах дына хетараш. Цудухьа, естественни знанешта шерра пропаганда яр — ваха атеистически кхетам балара лоархlаме гlулакх.

Наха коммунистически кхетам балара, дына харц уйланца маьар хургlоацача уйланца кхетам балара боккхача лоархlаме за общество дегlахара закономерностах хьеелаш а ды хьабадарахи цун чулоацамахи долча дешашта жон душ а йола общественни lилман кlоаргга lомадари парна шерра пропаганда яр. Дынах болча шоай тешама боккъонца исторически экономически овлаш материалистически позицешкара наха дlадовзийтанза даргдоахаш лаьрхlад В. И. Ленина.

Цу тайпара, lилман-атеистически пропаганда ерригача коммунистически идеологена еча пропагандаца айхха новзаенна я я, коммунистически общества саг хьалхевара парте беча балха лоархlамегlара дакъа а да.

Республика партийни организаце берригa идеологически болх айбара я, белгала аьча, къахьегамхошта атеистически кхетам балара гlулакх тоадара а lалаьмате боккхача лоархlаме я вай махка чукъярча политика кертера лостамаш, укх гаргарча пхе шера из экономически дегlакхуллара аргlадара дехкараш, наха юкъе беча идеологически балха дехкараш белгалдаь йола КПСС XXIII-гlа съезд. Партийни организацеш массаза а идейно-политически кхетам балара ньакъера шоай формаши средстваши аргlайоахаш тоаеш, идеологически болх хьалхашка латта дехкараш кхоачашдара тlаберзабьаи планагlеи беш, идеологически фронта ерригача отрядий низаш дикагlа оврцагlдоахаш хила еза аьнна цо дlадийхар деррига а дияза а хlанзарча хьалашка еча lилма-атеистически пропагандела доагlаш да. Республике атеизма пропаганда чlоагlъелго идейно вlаштlехьдаккхара гlулакх тоадара ше беча балха ларзе дилаза парте областной комитета идеологически болх ерригача вай парте, берригача коммунистий гlулакх аьнна вала КПСС ЦК-ве дlадийхар. Цу дlадехарашка хьежжа тоаяла йоласнай республике наьха саьхетам чу lилман мировоззрени йоссаяра юкъарча дехкара доагlа дакъа дола lилман атеистически пропаганда.

Дына дукъаларча балхо новкъостал де деза коммунизм хьальяра гlулакха, коммунистически общественни отношенеш хьахилара, керда саг хьалхевара. Коммунизм балхай долэи лоаттабеча къовсама органически дакъа а хинна вlаотта беза из. Цудухьа планагlи хьалхашка латта дехкараш кхоачашдара тlаберзабьаи бе беза из. Эттара хьалха по аьттув баккха беза lилман, материалистически мировоззрени алара. Цудухьа, лакхе цкъа белгалдаьккхача тайпара, кергтердар — дын идеологи lилманна дукъала хилар хьагучадаккхар, дына догмаш харцьеш долча lилманен техникаен карагlдьнмарашта шерра пропаганда яр.

Вай хамаца тарбала гlерташ ды кхайкабераша массе тайпара лелаю хlилла теркалье езаш хул lилман атеизма пропагандисташ шоай балха тlа. Къорlа цеезашта пропаганда я еш, уж сага самалий хьакъехьа коммунистически морала дlадехарашка хьежжа хилар хьахьокха гlерт моллашн мурдий тхьамадаши. Тайп-тайпара зуламаш леладераш дынах тешараш а боаш, кхы нах хиларах, боккъонца дальах тешаш бараша хьахилла къахьегаш хиларах, боккъонца болча бусалба дыно зуламаш ца дайташ нах юхабетташ хиларах, наьха гlулакхаш тоадеш, цlеиаш хиларах тешабе гlерт уж дальах тешараш.

Ды кхайкабераша деш дола уж тайпа хьехамаш харц дола хаьдда бакъ масалаш а кхувлаш хьагучадаза деза атеизма пропагандистана, къоастадергдолчен тешаревелчен тайпара дlакхетабаьаш бархбаь дахлах тешараш коммунистически моралаза боккъонца болча чулоацамах, советски сага духовни вахара тайптайпара оагlонаш lилман, материалистически кхетаелгах.

Ды кхайкабераша мел лелаю хlиллаши хилонашлаши бусалба дына социальни чулоацам хувцабалар вlалла а дац, из за дальах тешараш шоашта тlехьа лоаттабе, уж дукхагlа лоашкахьа бака гlертмага. Цу гlулакха найла аца гlерт уж кхьметтел советски нах советски lаьдала, коммунизма идеаланта мутlахьа хилараш а. Нагахь санна тхьаь итт шу хьалхагlа цара доаддаш республикерча дукхха а дукхагlа болча ды кхайкабераша советски lаьдала [...] кхайкабераш ба, дала тlаlазар вергда яхаш пуи активисташ за кхераш тlатийсабале, кулакашой моллашен парна йуьтъа шкъе йийттар за хlинам, колхоза йийтта цlераш могаем а сийлахьа лоархlаш а хиналье, республикерча цхьацайолча моттигашка контрреволюционни проноканеш лелаьяье, хlанз цар хьайкалу вай строй шоаш сий деш хилар, цун порядкаш бусалба дына принципашка хьежжа а дlа гlерт уж. Цудухьа республике атеистически пропаганда лоархlамегlара лелах за дын-нелама хьехамаш вlаштlехьдоккхар доаддаш моттийтен тарбала гlерташи дешда хьеханаш харц хилар хьагучадаккхар.

Парте областной комитето республика lилман атеизма пропагандисташта хьех шоаш нелама дукхала цун гlулакхаш хьагучадаьккхар беча балха тlа дына дукъалара фактай гаьнара ца лехьаеш, тахарнарча вахарира, бусалба дын идеологе хlанзарча чулоацамцара хьайбелга а бусалба дын реакционни чулоацам, моллагlча порадна юкъе из лечкъаболча а, ше массаза хинна морг хилар даьлах тешарашка къаьстта дlахьохила.

Даьлах тешараш дlакхетабе бала вай дехкара ды саго сага эксплуатаци яра средство ца хилар цун массан гlаь хупаденнадаь доаддига. Цу гlулакха шунах пайда ьцалургба ца лаьха цунга дlалургдолаш йола эксплуататорски классаш шайнга болцаьаь.

Атеизма пропагандистий дешар тlа бехталлдоаккх, шоай хlара дехна дына дукъала беча балха тlа дына тоабайн ды кхайкаберийн Советски lаьдалцара гlулакхаш шоай тайпеш бусалба дын идеологи шой тайпен долга цар заганхаьа дозаш хилар. Ды кхайкабераши дына организацеши Советски lаьдалца тарбала гlерташ леладу гlулакхаш коммунистически идеологенара цар гlулакхаш а итта долга дац. Ды кхайкабераша Советски пачхьалкхена тарбала гlерташ гlулакхаш лелаедра аьнцен кхьметтел цун порадкашта уж мутlахьа бар аьнцен хувцаза оалаягара деш материалистически мировоззренена дукъала хиначен хlанз а дукъала болчен дын шой чулоацам. Цун мораль, моллагlча форметхьа хьаьеттаеш из хье я, коммунистически уйланцаи моралаши тарьяла [...].

Ды лелабеча тешамеча наьха дегlара йоахкен тергаш яр — вай атеистически пропагандах дlахаьла йиш йоаца дакъа. Дынцара къовсам — из даьлах тешарашцарен ды лелабераштцарен къовсам бац, lилмана дукъаларча, коммунизмана дукъаларча кленшара къовсам ба, советски наьха нравственни уьнаьlеею лораяра лоаттабу къовсам, коммуниста баьхаи доаш сахьетанеи хьинарен лоаттабеча къовсама уж шкъеозара лоаттабу къовсам ба. Атеистий дехкар — дынах юхбисача мутьках, дын бодахах мукъабоаклара даьлах тешарашта новкъостал дар. Цу гlулакха lилман-атеистически пропаганда тайптайпарча формай шерра сеть я республике. Уж формаши методаши хlара дешна оргашкаца тоалу а тlатlа гонхагlеи шайлаагlеи хулаш а и.

Наха ды дlакхоеццага — чоалханен йаьхен процесс я. Цу гlулакха партийни кхача общественни организацешa йаьхача хана къахьега деза, сабарагlеи дукхеи болх бе беза.

Дынах шкедшевраши лоаттабеча къовсамца дlахьоххабе мегаргбац административни къовсам. Хlанзарча хьалашка дына дукъалара къовсам — из айхха идеологически къовсам ба, даьлах тешарий дегl боаш беш боаца. Дына дукъала вай беш болча балха лостама чулоацам лоарагlбаккхаро из мара пайда бергбац дын мировоззрене гlабаех нах мукъабахара. Дынах тешараша администрировани яро, цар ног нохадеш дола гlулакхаш лелaдаро кхы тlа а чlоагlъе тарлу наьха дынцара фанатизм, уж юхатта, lилман мировоззренех цар догъахкхийта тарлу. Цудухьа, дынах юхелисарех мий мукъабахарга бола ших lилман-атеистически пропаганда тайп-тайпарча формашкеи методашкеи гlолла, идейни воздействее средствай ерригача йаьхелаш уж бе-бе хилараши найла воарга гlолла ул. Цу дакъе lилман атеизма пропаганда белгальа толам боаккхаргбола хьал за ленински хlадехараш даьлах тешарий уйла тlаозар, дына еш йола критика царга кийса кхетийтар, къахьегамхошта «атеистически пропагандах йола массе тайпара материал лlар, вахара массе тайпарча доакъошкара баьхараш парна ловзийтар, цар уйла тlаозар, цана набарах уж совабахар, массе тайпарча оагlорахьара, массе тайпарча способашца уж бетабар дукха цатахьара а укхазахьара а цара негlал ахар, и. кх. дl.» (В. И. Ленин. Соч., 4-гlа изд. том 33, агl. 204).

Республике хlанз а дlакхехкаш дына дукхалара къовсам лоаттабургбараш а лоаттабе безараш а айхха бусалба дына деррига истори кlоаргга довзаш, къорlан найнийн чулоацам кlоаргга кхетареш бола къаьст-къаьста нах мара бац аьнна хетаи бола уйла. Гетгара дика кхеталеш за, пропаганда боккъонца теоретически кийчъенна хула дына дукъаларча балхо мутгара вlадеташ хилар. Цунна хаьаа доргдаш даьлах тешарий тоабо 6 даьлах тешача къаьст-къаьстача наха лелдераш боккъонца малагlча тайпара дына гlулакхаш из. Бахача наьха воккха дакъа даьлах тешарал из тешарал малагlча хьал тlа да хlанз доргдац царна. Цу долзача хlамал совеlа атеизма пропагандиста йоаш еш бусалба ды кхайкабераша бахача наьха тайп-тайпарча доакъошта еш дына воздействе способаши методаши. Цуна йоаза еш дына тоабай формаш, вlаннига мара йоаца юрта шоай устазаш а болаш иткалега хlакхоачаш тоабаш хулча Нохч-Гlалгlайчен хьалашка хlаьта а.

Цкьабакъда бахача наха атеистически кхетам балар — из цхьа къастача, даьрхlа цу гlулакха аьнна кийчбаьча, йоккха квалификаци йолча атеистий группа гlулакх дац. Дына дукъала пропаганда лелаеш из уставо хlара коммунисташ хlалехар за. Саьхетаме, шой гlулакхах дет тийша волча цхьанна а атеиста боккъо ац дынцара гlулакхаш бе-бахха ца хетаи [...] лаж дукъала болх бар — цун партийни а граждански а декхар.

Партийни организацей декхар да [...] атеисташта бахача наха атеистически кхетам луш [...] комплексе йоаце новкъостал хар. Вай массаза а дагахьа деза, наха коммунистически кхетам балар — из вай ерригача агитаци пропаганди юкъаметтига йош, дына мирососаца йохаян деррига lилман ларда тlа къастаделгаи дlаоттаина хара къасторг ца хилар.

КПСС ЦК апрельски Пленума решенешка белгалдаьккхаь, буржуазни идеологена маьар боаш къовсам лоаттабара, къахьегамхошта коммунистически кхетам балара тlадерзаьда парте деррига идеологически гlулакхаша чlоагlдар хlанзарча хьалашка къаьстта боккхача лоархlаме хилар. Атеистически пропаганда парте идеологически гlулакхий лоархlамегlара дакъа да. Цудухьа республика ерригача партийни организацешца тергама юкъметтиге латташ хила деза из.

«СЕРДАЛО»
3-гlа агl. 6 июнь, 1968 шо.

КПЧ ЦК ПЛЕНУМ ЧАКХЪЯЬННАЙ

ПРАГА, 2 июнь. (ТАСС). Селхан укказа чакхъяьлар Чехословаке Коммунистически парте Центральни Комитета Пленум. Дуъ дийнахь кIаьхъеннача Пленума балхана хакъа лацьар ЧССР президента Л. Свободас, КПЧ Центральни контрольно-ревизионни комиссе членаша, коммунисташа-министраша а центральни учреждений организацейн кулгалхоша а, КПЧ областной комитетий хьалхарча секретараша.

Пленумо дийнар хIаннара гIулакхаш парте дIахоре дехкараш, КПЧ ЦК комиссей гIулакхий результатий хьакъехьара отчеташ, партийни реабилитацие хьакъехьара предложенеш, парте бюджет.

Пленуме керттера доклад йир КПЧ ЦК хьалхарча секретара А. Дубчека. Цо дешнар партерен общественен хIоттара гIулакхаш, цо дийнар кхиаоески Пленум хинначул тIехьагIа КПЧ ЦК бъгаваша баьча балхах; белгалдир КПЧ чакхдоахергдолча гIулакхий программа кхоачашъяра, обществаша юкъера парте кулгалдара лоархIам чIоагIбара дахъвс парте дIахора дехкараш. Докладчика дийнар парте XIV-гIа чрезвычайни съезд кийчъяра дешаш.

А. Дубчека ихьа докладах лаьцна шерра дискуссеш йолаелар. Пленумо резолюци тIанйнар «Парте хIаннарта гIулакхийн дIахо де дезарийн хьакъехьа», къовбелар «КПЧ Центральни Комитето парте членашкен дерригача халкъаген даь кхайкарал» Чехословакин Социалистически Республика дIахо толаме дегIаккхулар духьа хьинаре цхьана къахьегара уж тIе а хьехаш, решенеш тIанйнар парте XIV-гIа чрезвычайни съезд гулъяра хьакъехьан съезда кийчо кха хьакъехьен, хIаьта ниттта ЧССР паччахьалкхен-правови лоаттама хьакъехьара решени а тIанйцар.

Пленумо Центральни Комитета секретаре юкъера дIаваьккхар А. Новотний, КПЧ ЦК Президиума членай кандидата постера мукъаваллийтар М. Вацулик, цу посте хержар КПЧ Пражски городской комитета хьалхара секретарь Б. Шимон. Пленумо иштта хержар З. Млынарж КПЧ ЦК секретаралле, Э. Эрбан хержар ЦК секретариата членалла.

КПЧ Центральни Комитето дIахотеркаме айнар КПЧ ЦК члений посташ Р. Цвикен Б. Лоискен, КПЧ ЦК членалла кандидата пост В. Шкодаси йитар.

Центральни Комитето КПЧ ЦК секретариата члени КПЧ ЦК секретари волча З. Млынаржа дIахо тIадиллар КПЧ ЦК юридически комиссена кулгалделга. КПЧ ЦК идеологически комиссена кулгалдела тIадиллар КПЧ ЦК Президиума членална кандидата, КПЧ ЦК секретара И. Ленарта.

Дош хаддаш пленуме къамаьл дир КПЧ ЦК хьалхарча секретара А. Дубчека.

США-ра КЕРДА ПАРТИ

НЬЮ-ЙОРК, 4 июнь. (ТАСС). Вьетнамера США агресси соцаяри Къулбехьен Вьетнамера американски салтий хьем боццаш чехка арабахара — иштта да Нью-Йорке вIашагIъеллача кердача политически организаце — «Паргlатони мышарен парте» дIадехарал. Цуи учредительни-съезда кхо бIаь сенгIача делегата, массаш раьза а волаш, лаьрхIаш Бенджамин Спок США президента кандидаталлен Коретта Кинг вице-президента кандидаталлен оттабелга.

В. Спокан цуи вуъ соратникаш хIина Бостоне суз еш латт Вашингтона вьетнамски политикана дукхаьла кар хьинаре къовсам хоаттабарах; Коретта Кинг — тIехвалина волча кагрий граждански бокъонаш бахьанерча къовсамхочох, расистаца тийшача балхана вийнача Мартин Лютер Кингах йиса меро.

Доазол дехьара

КПЧ ЦК СОЦАМ

ПРАГА, 4 июнь. (ТАСС). ЧТК агентства дIахьийкабаьб Чехословаки Коммунистически парте чрезвычайни XIV съезд гулъярах бала КПЧ ЦК соцам.

Из решени тIанйнай, йоах соцам тIа, парте чурче хьалха мах баьчуз тIехьагIа. Цу хьало дIадех тарггарча юкъагIа парте де доша политически гIулакхаш къоастадехтиа керда Центральни Комитет хоржилген. Из хурга парти тешане, це сий деш, парте бу берриге болх бартаца белга Iалашдеш.

ЦК пленумо лаьнад КПЧ чрезвычайни XIV съезде дуцца ер дошаш оттаде:

1. XIII съезд хилча тIаьхе парте баьча балхахи общество дегIахарархи йола отчетни доклади гарттарча юкъа тIара парте керттера дехкараш. Докладчик А. Дубчек.
2. Центральни контрольно-ревизионни комиссе отчет. Докладчик М. Якеш.
3. ЧССР паччахьалкхен бокъоний устройства политически директива проект. Докладчик О. Черник.
4. КПЧ кердача устанве парти вIаштIехьъяларен проект а паччахьалкхен федеративни устройства хьалхарча партийни балха принципаш а. Докладчик А. Индра.
5. КПЧ Центральни Комитети Центральни контрольно-ревизионни комиссии харжар.

Съезде бохийта делегаташ хоржаргба КПЧ областной городской конференцешка.

Пленуме вIашагIъеллай съезд кийчъяра йола КПЧ ЦК политически комиссеи. Комиссе председателалла чIоагIвальв КПЧ ЦК хьалхара секретарь А. Дубчек.

КЪУЛБЕХЬЕН ВЬЕТНАМЕРА ТIЕМАШ

ХАНОЙ, 4 июнь. (ТАСС). Къулбехьен Вьетнам мукъаваккхара. Хаьа герзашкарча [illegible] бIухоша кхоана 21-гIа май да кхаи тховсара бус американски бIуний позиците атака яьй Хюе (провинцина Тхьаткин) юкке. Артиллерейн дош чудаьл Донгха (Хюера 12 километр къулбехьалхбоалехьа) латтача американски бронетанков полна чIоагIалои пункта, 101-ча американски фетарча десантни дивизе штаба, фубай юккере американо-сайгонски бIуний тIема базана, кхыча тIема объектийта.

Кортамукъален агентства беча хоамаца бийзза ВНА агентства беча хоамагIа, из тIом беча хана къулбехьен-вьетнамски патриоташа тIема юкъера вальххав 1660 гаргга американски салте, хIалакьаьй моастагIчун 220 танки бронетранспортери.

Цу районе верхI дийнахь — 17 маера дезз 23-ча майга кхаччалца Кортамукъален бIухоша верригаш е човаш яье олеи доалавьа американски салте 1030 гаргга ца, йохавьй моастагIчун 179 танки бронетранспортери, чуйтай 20 вертолет.

ДIахо а Кхесана юкхе лора тIемош лаьттар 30—31 мае Кортамукъален низий йоакъентен американо-сайгонски бIуллатен юкъе. 31 мае IуйрийIа пулеметашн бокхий тоапни етте а болаьь, цул тIехьагIа атака йир патриоташа. Лангеата малхбузехьарча американски форда гIашлой позициешта. Цига 40 минута тIом беш хIалакбир американски форда гIашлой цхьа рота, хIаьта вокхакана доккхий зенаш дир. Американски командоване форда гIашлоита новкъостала яхийтар танкаша новкъостал деш йола цхьа рота. Цхьабакъда, патриоташа юкъагIъьккхар из операци. Доккхий зенаш а хулаш агрессораш тIехьашка баьлар.

Кхесана юкхе цуи дийнаьь тIом баьче бIухоша тIема юкъера вальккхар 365 американски салте, чуйтар американски 4 самолет, хIалакбир массеха танк.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, 4 июнь. (ТАСС). ТIом лаьгIлуш бац Сайгонен пувна гонахьарча моттигашкен. Ледкаш ракеташи снарядаши ер тахан къулбехьен-вьетнамски столица тайп-тайпарча хоахьшка. Сайгонера АП агентство корреспондента беча хоамагIа, партизанаша доа лаьд сайгонски порта, Таншоннгерча США фетарча тIема базана, 9-ча американски гIашлой дивизе казармана. Из бахьан волаш Сайгона довашки толкалаьд тIема кхоачени тIема техникен американо-сайгонски бIунашта тIаузан хиннома кема, аэродроме толкалаьд самолети гIоттен Iохушаш мийда. Сайгона пригороде доо лаьд стратегически лоорхIам бола тIий доналара.

ТЕЛЕВИДЕНЕ ГIОЛЛА Р. КЕННЕДЕИ Ю. МАККАРТЕИ ДАЬ КЪАМАЬЛАШ

НЬЮ-ЙОРК, 4 июнь. (ТАСС). Вьетнамерча тIема дешалаш [illegible] ДРВ бомбаш еттилга диэза соцадов дIадийхал демократически партегара США президента поста тIе бахе шорй кандидатураш оттайта гIертача сенатораша Роберт Кеннеди Юджин Маккартеи. Цар къамаьлаш даьд Эй-Би-Си кхача компане телевиденега гIолла ихьа политически дискуссегIа.

Сенатора Маккарте белгалдаьхкхад американски авиаце хIана а тIехьа ДРВ территорена бомбаш еттаро США лерхIораш кхоачашдеш ца хилар. Сенатора Кеннеде а белгалдехь ДРВ-на бомбаш еттаро кхоачашше лаьрхIа гIулакхаш кхоачашдеш цо хилар. Цо дийнад Къулбехьен Вьетнамера США тIема операцеш лаьгIъяргахьа де волга.

Корреспондентий хаттарашта жопаш делаш Ю. Маккарте аьнад, Америка кхоачашъянза яргIоаца чуэ проблемаш кхоачашъярга эхийтанза яргIоаца средствош Вьетнамерча тIемага ухийташ хилар. Царех керттерар, шинна а сенатора белгалдаьча тайпара, расови проблема е. Негрий геттошкара хьал, белгалдаьккхад Маккарте, 20 шу хьалха хинначул вогIа да хIанз.

Ж. ПОМПИДУ ДАЬ КЪАМАЬЛ

ПАРИЖ, 4 июнь. (ТАСС). Франца премьер - министра Жорж Помпидус, кIира хьалха йолалуш йолча хоржамий кампанега ца а хьежаш, селхан паллоген телевиденега гIолла хоржамех хьалдагIара къамаьл дийх.

Социальни экономически доакъошкара хьал доашаш премьер-министра аьлар, забастовкаша чулийцача предпринимателий болх юха болабар «къамаш лехкар» да аьнна. Правительстве хьакъехьалар аьича, предпринимателийн профсоюзай викалаша «переговораш хиннача хана (цхьа кIира хьалха—ред. белг.) правительства шийна тIанйиа лекхаваш лерттIа кхоачашдергьа» а аьнна, цхьа хIана из оалаш Iийр ма. ХIаьта уж, ховш ма хилара, къахьегахоша кхоачам болабаш а лаьрхIар.

Цул тIехьагIа студенташта хадийта премьер-министра аьлар: лакхерча образоване хьакъе реформаш чакхъяхар «университете порадок юхаметтаоттаргарэ доладала деза».

Помпиду къамаьлехь юххера хаьна коммунизмана духьаларча уйлах диэза дар. Цо йоахар хIаннарча коммуно хьакъехха дола «экстремистий — кхин шу гIулакхаш лелаьра оагIонгахьаоаш группаш а санна. Иштта эттара хьалха Коммунистически парте а хьалаьцача тоталитарни элементий оагIонгахьара хIерам болга».

Премьер-министра бакъдир Франце доала тIадатте гIозараш ерригa хоржамел хьалдагIара кампани коммунизмана духьаларча белгалонна чакхъякхха дага хилар.

Ж. Помпиду из тIеххьара къамаьл ерригa буржуазни партеш, цар лаьххе хIанз оппозиции яраш а тIехьа, правительствица цхьана коммунизмана духьаларча байракха кIал хьал а етта, из хьалхаба бу тIехьехаш хилар лаьрхIа моттигерча политически гIозараш.

ФЕДЕРИКО ГАРСИА ЛОРКА ВАЬЧА ДИЙНАХЬА ДЕНЗ 70 ШУ ДИЗАРГА

Сецухьа хьду аз? Нийсхи цо хилараш еенсе а тайпарча дешьхаленхи дизза дела дуне бIаргаго бIаргаш хьадиначa хIарсне шIегIа тех: дуцьаье ккайкас аз! Дуцьаье ккайкас аз! Дуцьаье ккайкас аз!

ГАРСИА ЛОРКА Ф.

ТIЕХЬАЬНИНА вокхача испански поэта, драматурга Федерико Гарсиа Лоркий (1898—1936) къахьта сийрда вахари творчествин — цо халкъа, демократен прогрессен идеалашта гIулакх деш хилара тешал, боккъалара искусство фашизмана цхьана тарлург ца хилара тешам ба. Искусства хIара дакъа (поэзи, музыка, живопись) тамаше дика довзаш хиннача Гарсиа Лоркас хIама лехара - хоьзара чалхане никъ чакхбаьккхаб.

Цун Iаламате йоккха, хьккхача лостамегIа йола талант дегIаяхай 20—30-ча шерашка, Испанерча саьдукъача диктаторски Iаьдален ихьа [illegible] фашистски пропагандин хьалаьпте. ХIаьта цуя стихай юкхьарачна гуллаяш тIа а къоастам болалш холу мещански сий доазча гIулакхаш, буржуазни общества агонина духьала романтически духьале кхайкар. Буржуазни гIулакхаш дете тIаьцаш ца хиларо, дукхахча къахьегамхоша дог-безай хилара Лоркина—искусствоча тетара кердача форма приемийн генанчана — новкъостал дир шай поэзи кIоаргтача гуманистически чулоацамна хьалийза.

Творчествах хьийна вахьннача юкъагIа Лоркас йоккхагIа йола терко тIаерзайнр драматургена, [illegible] доккхий дола [illegible] «селла а везаш» «социальни гIулакхаш цу театр» хьадела дIа а деташ.

Социалистически механика, капиталистически механика прогрессинн театрашка Гарсиа Лоркий драматически произведенеш сцена тIара дIа йоалаш уттанаш йола дукха немаш за. Лорка пьесех хоала за хулан тIа бIахий хила бахараш геамхилар, хьалашаеда баха нах дукхабелаш хилар. Кортамукъале хестача Гарсиа Лоркас хIадех саг социальни доалах кIалхараккхар. Лорка творчество шай хьадага, духьмиллара, тIаккуши зарашка дилла халка и. „Цун поэзеи драматург [illegible] — Пабло Неруда [illegible] — кIежйоахар боккъала а доча нах тIехтувча безамата, хIана аьлча цул стих халкъа гIайгIах тIаниI аьнна хьалаьаош [illegible]

Гарсиа Лорка коммунист хиннавац, цхьабакъда, чIоагIа социальни [illegible] Испански революце [illegible]

Фашистий карагIа вела из шиII 38 шу волаш. ХIаьта Лорка зокхача тенавела стихаш бола кхзабарах йизза йола пьесаш шой боккъала а доза оача ликалар хилар [illegible] бIаргаге парна новкъестал а хеш, хоала, бакъхолеза, кортамукъала уж тIа а хаебеш.

СЕНАТОР РОБЕРТ КЕННЕДЕНА [illegible] ДАР

НЬЮ-ЙОРК, 5 июнь. (ТАСС). Тахан Лос-Анджелесерча «Амбассадор» яхача гостинице Калифорни Штата [illegible] сенатор Роберт Кеннеди.

Информационни агентствоша тоадеш [illegible] Р. Кеннеди [illegible] — мертагIа, маьхагIа. [illegible] Цу [illegible] Лос-Анджелесски центральни больница [illegible] Кеннеди. [illegible] Иштта [illegible] Кеннеди [illegible] телевидение корреспондента, [illegible]

Социалистически Чехословакин экономически вахари юкъе чIоагIа лоархIам болаш ю хи тIара флот. ХIара цига пхи [illegible] гIа хула мукъаш дIа-ед кхуь [illegible] тIа, Лаба тIа гIалина а республикин кхьача магистраллашна гIалина а.
СУРТА ТIА: Лаба хкача хи тIара Усти яха порт. Ухкавар тайп-тайпа мукъаш тIадетта [illegible]

ЧТК—ТАСС-а сурт.

СЦЕНА ТIА БОВЛА НАХ БЕЦИЙ НАЬСАРЕ?

В. И. Ленина 100 шу дизара хетадь культура Шемой хьажар дIахьеш да вай республике. Цун шххера а итоган 1970-ча шера ерга.

Цунна миттта кийчо ю наьсархона? Цу кийчонах дукха дуцца лезаш дац. Сецах лаьца дувварелга из укказа хьадеш а ю бор хIаш а хIана ца хилча? Шолина республикина культура Министерствера хови бешие а пучкаш бе лаххал мара за йоашат хканаш оттайна ухкава. Культура Шеи директоца вов. Тернеe истола тIа уллача книга кIал яха уж.

Цаl беррагача бе безача балхах лаьна я. ШолагIъяр оча кийченна тIаьхьоаш латтабарах новкъостал дараш хержача комиссешойна оттаь я (цун председатель — райисполкома председатела заместитель вов. Цурова). Цу планаш тIа хьадь за юрташкарча, городерча художественни самодеятельноста коллективай болх артабаккхара зе лезар. Цу тIа белгалъяь ю, масала, юрташкарча клубай коллективаша шойла дIа-хьа а ухаш концерташ уттаолза, хIаьта дукхагIа кагирхой шикъеозаргболаш гIулакх вIаштIехьоаккхалза. и. дI.

Планаш дика я, аха хIама доц. Бакъда, плакаши гIулакхаши вIаши тара дац.

...Дийнахьа э, сарахь а чувогIаш, аповзалаш цитатхьа мара ест бIаргагаи районa культура ШагIа (кинофильмашка хьажа ухаваш ю лаьрхIача). Планаш книга кIал яха. Комиссе членаш шоай ю лезачах бицбеннаб. Иттег е вIашагIхийттабаш уж ухх ихе бетта цхьа мара (хIара бетта е ма йол ю). Цига а хабар дийна дIа-хьа къаьстар, хIана аьлча итог е заь чIана лацар.

Художественни самодеятельноста коллектив юр укказа дукха за йоашаш. ХIана из а схай. Цхьа бахдб [illegible] хула вай а хьахна дIа-хьахан.

ХIаннучух тIехьагIа дала везаш ю шиь методесе. [illegible] дукха болх беш я [illegible] групна.

ХIана халаш хьалхагIа еррига республикие лоьшаш хинначa уккаваарча хьалхьа театрах а. Ер шу доллевача цун дакъа доаппаш сцена тIа бIаргабайнабац наьсаркопта. «Бож-Iаьла» яха пьеса оттаергья сааха яхал укказа дийца за йицьенаб. ХIана тIехьагIа Iохае сеаш я ю. ХIана «Бож-Iаьлийна» кийчо гIерт «Наьаш тIамоха цица» яхар. «Цискa»-сцена тIа ца доршаш йоа за йоаккхаргья хола даи. Шой дегIа хало а еаш ваи режиссер Булгучев Махьмад: нах бац яхаш вагIа ю. Шу-ехо саг мара [illegible] бош дагадехача боагIа, ю дезача бегIаш.

Лоцина аьлча, Назрановча культура ШагIара дийнаь а бус а хьо ладувгIаш дахте деттача тIоаний. Дог гIоазалкха [illegible] йиш. Премьере ду хьаьнаьл хоаогаш.

Иштта «кийчо» ю культура Шеиой хьажарга наьсархоша. Дукха лупп цунах лаьца собранешка, совещанешка, хIаранена дел тIара хала хотт театро болх ца беш. Бакъда, цох хьабала пайда бац. Оттара хьала бахьанаш лаха деза. Цуа тIехьагIа уж хIадехкаргвола хьаьхьш белгоаваха [illegible]

Культура Шеи болх айбе теращаш я.

Бакъда, нах хьабагIац яхаш сена хатт дерригa а. Иштта хьача цийса хургдаи — хьабоалабац, хьабоагIаргбола гIулакх вIашт тIехьаваккхац!

Тахан а хьала дIахахача хана а дукхагIа сцена тIа [illegible] кхаьнах ба. Кхалнах самодеятельностех юкъебоагIаргбола гIулакх вIаштIехьдахкара хIоаргта тIина еш саг ваи укказа. Йолкаш дехароши кхычарна пIоагаш тIехьокхараши дукхагIа ба.

Малаиб кхалнах художественни самодеятельносте, театре дикъа лацийтаа эттара хьалхе оарцагIбола дехкарийла бараи? Хетаоттаьха цавнa лаьча ВЛКСМ райкома а комсомольски организацешта а дикка хIамаш кароргдала ма йегар укказа. Дикка новкъостал дулургдар КПСС райкома кхалнаха юкъерча балха отделага. Цхьабакъда цар ю гIулакх бакъа терхалдо.

ДагалоагIа, цхьа шоай сцена тIа а бахни културамейкан хьинаре новкъостал де болабеннабар партен комсомолен райкомашаре кхалнах. Сакъерадаш хулее культура ШагIа, хаьчу, к оеьчу а репетицеш хулаш. МаIача нахал дукхагIа бар кхалнах...

Вай дакхельа дийнача хьалкаре лоархIамерчарех цхьа моттиг дикъа дехкарийна ба наьсархой. Шортта ба укказа сцена енаш бола нах, талантеш. Дукха ба юкъхой. Тоаргда дIаьа тхонатаман фабрикете бекий-и. Культура Шеи болхлой, райони культура отдела кулгалхой дехкарийна ба пIенхаште болх тоабе.

М. ЗАНГИЕВ,
тха собкор.

ДИКАГIЧАРНА—ГРАМОТАШ

Самарчийнахьа шой болх бистабаьккхар 3 июне КПСС Нохч-ГIалгIай политпросвещение ШагIа дIабаьхьначa республика пропагандистий конференце.

IуйрийIа дешэ деккъьала болх биш хилар пропагандистий секцеш.

Делкъал тIехьагIа пленарни заседани хилар. Заседание къамаьлаш дир КПСС Грозненски горкома агитацеи пропаганда отдела заведующе заместитела А. И. Бабаджанова, мехкаьтта института доцента М. С. Логинова, педагогически института философи кафедра заведующи Н. Ф. Алексеева, КПСС Нохч-ГIалгIай обкома политпросвещение Шеи заведующи А. Я. Зарудне.

Цул тIехьагIа тIеххьара къамаьл дир КПСС Нохч-ГIалгIай обкома секретара Х. Х. Бокова.

Конференци чакхйоалаш дикагIа бола пропагандисташта КПСС Нохч-ГIалгIай обкома Сийлен грамоташ елар.

С. БЕРДОВ.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIалаш Грозне шьайшча хинашна догIаш а дехаш, кхаьна хургьа, махкбоалехьара цIъаргча гIаьххье а йоазаш, тIанихо чIоагIа хьокхаш мух хургба. Республике гIалаш 11—16 градус, къулбехьарча районашна 7—12 градус, Грозне 13—15 градус йоакхан хургьа.

7-чеа 8-чеа шира хувцалуш йоахаш хургьа, хьаккхерIчар [illegible] дегIаш доахаргда, махкбоалехьара [illegible] тIаиха гIаьххье хьокхаш мух хургба, бийсане 5—10 градус. 7 июне дийнахь 17 — 20 градуси. 8 июне 18—23 градуси йоакхан хургьа.

МЕТЕОСТАНЦИЯ.

ГРОЗНЕ ДУХХЬАШХА

(Краснознаменни Iаьржача форда флота драматически театра гастролешка)

ТБИЛИСИ, Сочи, Сумы, Чернигов, Харьков, Николаев, Житомир, Грузев Украинан йоккхий а кагий а иттаи городашкa юрташ — иштта я хьаьнагIа долча тIема театрех наI — Краснознаменни Iаьржача форда флота драматически театр ухз тIеххьарча массех шерарча гастрольний маршрут.

1922 шера вIашагIхоллад тха театр. Ше хьаьккача ухх тхьаь ялхайтта шера боккха кика творчески никъ хьабенаб театра коллективо. ТIом хьалехьарча шеранка Флотаца цхьана дегIа а хиад, цхьах тха а деннад театр. Севастополерча флоташ бахача нахацех цхьана фашистски гIаьрахошта турпал санна дуьъал дахттаа из городa лораеш. МоастагIа ваххавь холача вай эскара доакъошта гIулакх деш кхина тха коллектив советски театрашта юкъе эттара хьалхагIа хилар хIаьтта цуххьахьккхача Румынен Болгарен.

Моракашта тIема кийчо нахкъе а хIаьта турпал горолерча — Севастополерча къахьегамхошта моастагIчо бохабаь боахам юхаметтаоттабе а новкъостал деш йоала советски драматургий турпал произведенеш тIара постановкаш оттаьра болх беш хилар Iаьржача форда флота театр тIемал тIехьарча шерашка. Тха театр минчахьа нийсделча а — кемаш тIа, Эскара доакъошка, городийн юртийн клубашка а дворецашка а — зрителаш массаш а безаме тIаэнар.

Безамеча доттагIало грозненацa тхоай вIашагIтохарга лоткоалаш да тхо. Тха театр духхьашха денах гастролешка Нохч-ГIалгIайче. Эттара хьалха вIашагIкхеташ йола ха вог телалонийтаж хул, дукхха тхо лерониш а — режиссераш, артисташ, цехий заведующеш, болхлой пIенхаштта кийчденнав тхоашта бекхтонхаме хетача цу гастролешта. «Сатийнача гIайрен тIа», «Матросаш» яхаш я оаха грозненашта эттара хьалха оттаргйоль спектаклаш. Из оттаьй ленинградски драматурга С. Ясмыха пьеса тIара. Советски Героица Нийий 50 шу дизара детахь я из. Цо йовзийт Сийлахь-боккхача Дай-мехка тIема хьалхарча дешой сийрдагIча оагIонех наI. ТIемо доаха са иштта Iальткъачи Сатийнача гIайреи тIа хул событеш. Спектакаль оттаьй театра керттерча режиссера О. И. Альшина.

Сийлахь - боккхача Дай-мехка гIемах, цхьабакъда, кхыча плане дувцаш я А. Салинске пьеса тIара оттаь «Барабанщица» яха спектакль. Советски разведчикех комсомолках Снижко Нилех йоал турпала поэма, советски сага къонахчален довален гимн ала мегаргдолаш я из хийпа.

Тха театра репертуарана музыкальни комедеш а я. Царех наI — Ю. Анненковен В. Гальперинийн «Полярная звезда» (композитора В. Васнера музыка) Грозне хьоккхарга оаха. Таханара тIема мораккаш ба цо бувцараш. Из я форда тIа деча тIема гIулакхаш, доккхача доттагIалах, къонача-десанка гIетташ-болча безамах дувцаш йола спектакль.

ЭТТАРА хьалха йоакхха вIи цу кхаь балха хоахетаь лелккхаш из. ТIема-патриотически тема керттера я театра репертуаре. Цхьабакъда, кхыча темах лаьна спектаклаш оаха уттаяш яхаргa вIалан а дац.

А. М. Горький ваьча дийнахь денз 100 шу дизаш «Втор Вульчеви хьабараши» яха спектакль оттайир тIема моряка шта, турпала городе — Севастополе бахача нахаци Краснознаменни Iаьржача форда флота театра. Зрелий сцене тха театра сцене эттара хьалха оттаьй юртанка социализм котьяккхар дукха украински коммунисташа доаттабаьча революционни къовсамах дувцаш йола «Заколоченный тIехьенаш» яха А. Довженко драматически поэма.

Грозерча гастролешка театро хьокхарга Н. а А. а Тур постановка — «Чрезвычайни посол». Эттара хьалхарча советски дипломатах — кхалсагах А. М. Коллонтаях, яхаь повесть я из.

Театра кхыча, спектаклашка а хьажа йоиг хургья зрителашка. Уж я А. Калинина «Цыган» яхача повеста тIара, испански классика П. Кальдерона «Безамца безам беш хилан», польски драматурга Т. Бжушинкла «Баскиа» е «Дикача гIулакхий бюро» яхача комеди тIара оттаь постановкаш.

Грознерча зрителашта шоай творчество гойтаргья хокхагIча воахала актераша — УССР заслуженни артисташа В. Красильникова, А. Макарова, В. Павловске, С. Савинова, Л. Тарасова, артисташа Н. Бутрехина, В. Грочева, Н. Каминскаяс, М. Кондрашева, В. Клунне, М. Сеанева, М. Степанова, Рудович, Монтьева, Москаленкоа, кхычар.

Трупшала юкъе дукха ба талант йола кагирхой. Царех цхьабакаш тхоа юкъе баьхха башха дукха ха а ю, цхьабакъда, хIанзе а дика нах баьб цар тоаьна.

Грознера а Нохч - ГIалгIайчен кхыча городашкарен юртахкарен а тхоай выступленеш — республика къахьегамхошта хьалханкара тхоай отчет а Краснознаменни Iаьржача форда флота тIема моракашкарен турпала городе — Севастополе бахача оазагарен вай тайпара творчески моаршал дуга а санна доагII оаха.

3-ча ранга капитан
А. АКСЕНОВ,
Краснознаменни Iаьржача форда флота драматически театра начальник.

ЛадувгIа, хьажа

РАДИО

6 июнь

Хьалхара программа (РВ-33)

6.30 — «Нохч-ГIалгIайчен лаьтта лелаерош» (гIалгIай меттала). 6.45 — Музыка. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.15 — «Грозненский рабочий» «Комсомольское племя» яхача газетий обзор. 7.20 — Передачей программа. 7.28 — Москва. 9.15 — «Сердало» газета обзор. 9.25 — Андрей Петрова илли. 9.45 — «Политико-хьехамий болх — хила беззача боараме» яха беседа (нохчий меттала). 9.00 — Москва. 16.05 — «Къона тIехье» (нохчий меттала). 16.20 — Музыка. 16.30 — «Шегера оаз» яха Калашникова дувцар (гIалгIай меттала). 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — Юрта бахамe къахьегамхошта ло концерт. 17.30 — «Вай индустриальни махка» (гIалгIай меттала). 17.45 — «КПСС а коммунизм хьалхара хIанзара этап» яха беседа (гIалгIай меттала). 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.30 — Москва.

ШолагIа программа (УКВ-4.38 м)

9.00 — «Скрипач Юлиан Ситковецкий» яха передача. 9.40 — Мерзий оркестра № 2 йоха П. Чайковски сюита. 10.18 — Берашта «Москвa а дуккелъе пахина» яха радиопостановка. 11.00 — «Композитор Гектор Берлиоз» яха концерт-очерк. 18.00 — «Угрим-река» яхача Шишкова романах радиокомпозици. 19.58 — «Любимов Алексей концертех» яха музыкальни передача. 20.17 — «Сомалаьккха эца» яхача спектакля монтаж (нохчий меттала). 21.22 — Кобылянска автопоски концерт. [illegible]

7 июнь

Хьалхара программа (РВ-33)

6.30 — «Нохч-ГIалгIайчен лаьтта лелаерош» (эрсий меттала). 6.45 — Музыка. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.10 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.20 — Передачей программа. 7.25 — Москва. 9.15 — «Ленинан некъ» газета обзор. 9.25 — Чеченски балкарайн музыка. 9.45 — «Къона тIехье» (гIалгIай меттала). 9.00 — Москва. 16.05 — «Бетта белгалаьккхина музыкальни хиллаш» яха передача (эрсий меттала). 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — Моттигерча авторий произведенеш. 17.30 — «Боехаш доалара школе» (эрсий меттала). 17.50 — «Ленина партена мутIахьа да» яха беседа (эрсий меттала). 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.30 — Москва.

ШолагIа программа (УКВ-4.38 м)

9.00 — «20-гIен 30-гIа шерашь доладуча хилара музыкальни вахар». 10.00 — Мерзий оркестра йоха Лайт. Ласло симфоний. 10.30 — «Хьувзача миналта дехьаьлаш» яха школьникашта йола передача. 11.00 — Композитор А. С. Аренский яха концерт-очерк. 11.40 — «Везам миота тIабоагIаш» яха радиодувцар. 18.00 — «МоастагIалла истори» яхача спектакля радиокомпозици. 20.30 — «Доагоя тIагIоллара дукха гIарам» яхача В. Шекспира комеде йоха музыкаш Хренникова сюита. 20.30 — Нохч-ГIалгIай музыка концерт (I, II программе). 20.70 — «Христолюбовски бесеш» яха радиопостановка.

ТЕЛЕВИДЕНИ

6 июнь

18.00 — Телевизионни керда хоамаш (гIалгIай эрсий меттала). 18.30 — ЛахьпхIа охатона телевизионни керда хоамаш (гIалгIай меттала доаках). 18.55 — «Устрица дуаль» яха телевизионни фильм. 19.10 — «Лынах бахьлара» школьникашта йола къастаргIа передача. 19.30 — Берашта йола фильм. 20.00 — Пятигатил болхка тIа (Индикатори тьалги ба. 20.20 — Передачей программа. 20.25 — «Хьайн—IIа» мувгах яха телевизионни спектакль (хьажача шолагIа серия зайчиков). 21.55 — «ГIатха» яха художественни фильм.

7 июнь

18.00 — Телевизионни керда хоамаш (нохчийн эрсий меттала). 18.55 — Грозненска гIаре бераш болха (нохчий меттала). 18.55 — ГуйбачоI тойна IIаха гIа» яха опоэери. 19.05 — Даьнашт IIемаш (нохчий меттала). 19.20 — «ЛьакхIа эвлеца телевизионни керда хоамаш (нохчий меттала доаках). 19.35 — Ах бIаь цига хиннар. «1968-гIа шу» (шолагIа). 20.30 — Передачей программа. 20.35 — Художественни произведенеш экранаш тIа «Хоар. Пиквейа» яха художественни фильм. 22.10 — Музыкальни передача. 22.15 — «Хуйтта гIата» яха телевизионни спектакль-миниатюра. (НТ).

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина урам, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора—2-44-90; редактора зам.—3-20-11; бехктохана секретара—3-24-38; партийни вахарен, культуран, промышленностен отделий—3-42-30; юрта бахамен кхесамий отделий—3-47-70.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-90; зам. редактора—3-20-11; ответственного секретаря — 3-24-38; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства и писем — 3-42-20.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революции проспект, 7/34.

Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/34.

СФ02176. Заказ № 2528.